

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21
ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการการประเมิน

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21
ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

บทคัดย่อ
ของ
สิรินาฏ มูลเมือง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการการประเมิน
พฤศจิกายน 2560

สิรินาฏ มูลเมือง. (2560). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการการประเมิน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรีมงคล, อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 และ 3) เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ตัวอย่างในครั้งนี้ คือ นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 200 คน อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 36 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเด็นการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัย พบว่า 1) นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ ทักษะด้านนวัตกรรม รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ตามลำดับ 2) อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความรับผิดชอบ ตามลำดับ 3) สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะด้านนวัตกรรมที่สูงที่สุด คือ นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านทักษะการสื่อสารที่สูงที่สุด คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ และนำมาปรับใช้กับการทำงาน การติดต่อประสานงานกับผู้อื่น ด้านทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรมที่สูงที่สุด คือ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่สูงที่สุด คือ ต้องการความแตกต่างและนำมาพัฒนา ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สูงที่สุด คือ คิดอย่างมีเหตุมีผล และด้านความรับผิดชอบที่สูงที่สุด คือ มีวินัยและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 4) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านทักษะด้านนวัตกรรม คือ การฝึก

ความคิดที่แปลกใหม่ ด้านทักษะการสื่อสาร คือ ปรับและพัฒนารูปแบบการสอน ด้านทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม คือ การศึกษานอกสถานที่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ คือ การอบรมและฝึกการสร้างสรรค์ผลงาน ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ คือ ฝึกการวิเคราะห์ และด้านความรับผิดชอบ คือ การมอบหมายงาน

NEED ASSESSMENT FOR COMPETENCE DEVELOPMENT IN THE 21st CENTURY FOR
BACHELOR OF FINE ARTS PROGRAM FINE ARTS 4th YEAR STUDENTS

ABSTRACT
BY
SIRINAT MOONMUANG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Program in Evaluation Methodology
At Srinakharinwirot University
November 2017

Sirinat Moonmuang. (2017). *Need Assessment for Competence Development in the 21st Century for Bachelor of Fine and Applied Arts of Fine Arts 4th Year Students*. Master's Thesis. M.S. (Evaluation Methodology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Thesis committee: Dr. Urai Chaktrimongkhon, Dr. Kanjana Trakoonvorakun

This research aims to 1) identify the needs for competency development for the twenty-first century students in their final year of the Bachelor of Fine and Applied Arts program and the Faculty of Fine and Applied Arts; 2) to analyze the causes of the needs to develop competency for twenty-first century students in their final year of the Bachelor of Fine and Applied Arts programs and the Faculty of Fine and Applied Arts; and 3) to determine a solution to develop competency among twenty-first century students in the first year of the Bachelor of Fine and Applied Arts programs and Faculty of Fine and Applied Arts. The sample groups are included two hundred fourth year students in the Bachelor of Fine and Applied Arts program, Faculty of Fine and Applied Arts, thirty six lecturers in the Bachelor of Fine and Applied Arts program and the Faculty of Fine and Applied Arts and three experts. The research tools were questionnaires, interview forms and group interviews. The statistics used average, standard deviation and percentage. The Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) was used to rank their needs. The qualitative data were analyzed by content analysis. The results revealed the following: 1) The fourth year students in the Bachelor of Fine and Applied Arts programs and the Faculty of Fine and Applied Arts showed the highest needs in terms of developing innovative skills, then communication skills and followed by skills for living in multicultural societies, respectively. 2) The lecturers in the Bachelor of Fine and Applied Arts programs and the Faculty of Fine and Applied Arts showed the highest need in terms of developing creative thinking, analytical thinking and responsibility, respectively. 3) The causes for the need to develop competency among twenty-first century students in each aspect, are as follows: With regard to innovative skills, the highest need was applications in their daily lives. For communication skills, the highest need was to exchange information, apply it to their work and collaboration with others. In terms of creative thinking, the highest need was to stimulate in development by thinking

differently. Regarding analytical thinking, the highest need was to think logically and the highest need for responsibility was being disciplined and made responsible for the assigned task. 4) Ways to develop competency for twenty-first century students in each aspect were as follows. Practice in innovative thinking is required to develop innovative skills. Teaching adjustment and improvement was necessary to develop communication skills. Field trips was also needed to develop skills for living in multicultural societies. Practice and training in work creation were needed to develop creative thinking. Practice in analytical thinking was also needed to improve analytical skills and work assignments to develop responsibilities.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21
ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
ของ
สิรินธร มูลเมือง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หัวข้อ ๑.

.....คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จิตรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จัญญ)

.....ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรีมงคล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ไพรัตน์โสภณ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ทั้งนี้เนื่องด้วยความเมตตา กรุณา และเอาใจใส่อย่างยิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้แก่ อาจารย์ ดร.อุไร จักร์ตรึงมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร. กาญจนา ตระกูลวรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ให้ความรู้ในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จัญญู คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ที่มีความเมตตาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ พิศศักดิ์โสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองเดช ศิริกิจ และอาจารย์ ดร.ปิยพงษ์ คล้ายคลึง ที่ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการสอบเค้าโครง ปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สินีนารถ เลิศไพโรจน์ รองศาสตราจารย์กมล เผ่าสวัสดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำเพิ่มเติมในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านและเจ้าหน้าที่ในสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มอบความรู้และประสบการณ์ที่ดีและมีค่า รวมถึงคำแนะนำที่ดีและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ

ขอขอบคุณคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่สนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ โดยมอบทุนการพัฒนานุเคราะห์สายสนับสนุนวิชาการ ขอขอบคุณทางสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาที่มอบทุนท่าน ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล ซึ่งทำให้การจัดทำปริญญานิพนธ์สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น และขอขอบคุณอาจารย์ ดร.อมรา วิสูตรานุกุล ที่มีส่วนร่วมมอบทุนให้กับนิสิตรุ่น 7.1 เพื่อให้ นิสิตได้รับทุนเท่าเทียมกันทุกคน นอกจากนี้ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่สนับสนุนในการนำเสนอ เผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมสัมมนาระดับนานาชาติ รายการ 2017 ICSSAM The 5th International Conference on Social Science and Management ครั้งที่ 5 ณ เกียวโต ประเทศญี่ปุ่น

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้อำลักำลังใจ กำลังทรัพย์และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาของผู้วิจัยอย่างดีตลอดมาจนสามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จ การศึกษา และขอขอบคุณคณาจารย์ บุคลากร เพื่อนร่วมงานของผู้วิจัยและพี่น้องสาขาวิทยาการการ ประเมินทุกคน ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา

สินีนารถ มูลเมือง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 สารที่เกี่ยวกับการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น.....	10
ความหมายของความต้องการจำเป็น.....	10
ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment)	11
แนวคิดของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.....	12
หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	12
ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น.....	14
ตอนที่ 2 สารเกี่ยวกับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21.....	18
ความหมายของสมรรถนะของนิสิต.....	18
สมรรถนะของนิสิตตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	
คณะศิลปกรรมศาสตร์.....	19
สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21	
ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ขั้นตอนที่ 1 การระบุความต้องการจำเป็น.....	43
การกำหนดประชากร.....	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น.....	53
การกำหนดประชากร.....	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแนวทางแก้ไข.....	55
การกำหนดประชากร.....	55
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จากการระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนา สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรม ศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์.....	58
ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลโดยนิสิตชั้นปีที่ 4.....	58
ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์.....	67
ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ข้อมูลโดยนิสิตชั้นปีที่ 4.....	67
ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	69
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์.....	71
ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	71
ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	72
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	89
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	122

บัญชีตาราง

บทที่	หน้า
1 วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น.....	17
2 การสังเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตแต่ละด้าน.....	23
3 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต.....	24
4 สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกระทรวงศึกษาธิการ 2551.....	28
5 การบูรณาการสำหรับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์	37
6 ผลการตรวจนิยามศัพท์ของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	46
7 ปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	48
8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	53
9 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ของนิสิตชั้นปีที่ 4.....	59
10 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ของนิสิตชั้นปีที่ 4.....	64
11 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ของนิสิตตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	65
12 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	66
13 สมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของนิสิตตามความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ ประจำหลักสูตร.....	67
14 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านนวัตกรรม.....	68
15 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการสื่อสาร.....	68
16 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม.....	69

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่	หน้า
17 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านความคิดสร้างสรรค์.....	70
18 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการคิดวิเคราะห์.....	70
19 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านความรับผิดชอบ.....	71

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....

8

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกได้ก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์อย่างสมบูรณ์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม วิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม อย่างรวดเร็วนี้นำมาซึ่งผลกระทบที่มุ่งเน้นเฉพาะด้านที่ตอบสนองการเติบโตของเมือง โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในด้านของคุณค่าทางศิลปะ วัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านศิลปกรรม ขาดแคลนแรงงานและบุคลากร ที่มีความรู้ความเข้าใจในงานศิลปะและศิลปกรรมต่างๆ อย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาผลงานศิลปกรรมให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อพัฒนาการทางสังคมวัฒนธรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นนอกเหนือจากการเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรเพื่อตอบสนองสู่การพัฒนาของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแล้ว จึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทางด้านศิลปกรรม และวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย ซึ่งแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ในมหาวิทยาลัย คือ การจัดการศึกษาผ่านหลักสูตรที่มีคุณภาพ โดยหลักสูตรต้องสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถทั้งทางทฤษฎีและทักษะปฏิบัติในการสร้างสรรค์งานศิลปะต่างๆ ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพ ความสวยงาม ตลอดจนมีระบบในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต, 2558)

หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงอยู่ของสังคมยุคหลังสมัยใหม่ โดยการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางศิลปะที่สามารถสื่อถึงการพัฒนาด้านจริยธรรม คุณธรรมและความเท่าเทียมกันในสังคมด้านกระบวนการสร้างงานทางด้านทัศนศิลป์ การออกแบบทัศนศิลป์ การออกแบบสื่อการ ศิลปะการแสดง และดุริยางคศาสตร์สากล โดยเน้นการบูรณาการและสร้างบัณฑิตให้มีการเรียนรู้อย่างเท่าทันกับ “ความจริง” ที่กำลังเกิดขึ้นในกระแสสังคมโลกทั้งทางเศรษฐกิจและศิลปวัฒนธรรม ในการสืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนคำนึงถึงหลักจริยธรรมทางวิชาการ และหลักการให้การศึกษาแก่ประชาชน ซึ่งพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถือเป็นหลักสูตรหนึ่งที่มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนานิสิตในทุกสาขาทางศิลปกรรมศาสตร์ ให้มีความพร้อมทั้งด้านทักษะและความรู้ โดยสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะได้อย่างหลากหลายตลอดจนการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข มุ่งเน้นการพัฒนา

สมรรถนะของนิสิต ให้มีความรู้และทักษะในแต่ละสาขาในคณะศิลปกรรมศาสตร์อย่างแท้จริง และสอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้เป็นเลิศทางศิลปกรรม มีความงามทั้งทางด้านจริยธรรมและคุณธรรม เพื่อนำความคิดสร้างสรรค์สู่การพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน ดังนั้น ในการจัดการศึกษาผ่านหลักสูตรในยุคปัจจุบันหรือในช่วงศตวรรษที่ 21 จึงเป็นเรื่องที่คณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกัน การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคม ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจึงต้องตระหนักและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นิสิตมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เมื่อเป็นบัณฑิต โดยการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ ร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (21st Century Skills Assessment, 2007)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีเป้าหมายการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ ที่ทุกประเทศให้ความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนของตนเอง ผู้ได้รับผลโดยตรงของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ เยาวชนไทย นักศึกษาไทย และบัณฑิตในอนาคต มหาวิทยาลัยมีหน้าที่สอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียน พร้อมๆ กับทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สร้าง และเผยแพร่ ความรู้ ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัย คือ บัณฑิตที่มีความรู้ สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงานเป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นอย่างดี ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นผลิตผลจากมหาวิทยาลัย นอกจากเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแล้ว ยังช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยประเทศอย่างยั่งยืนอีกด้วย ดังนั้น การพัฒนานิสิตในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายเพื่อให้บัณฑิตได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่โมเดล ประเทศไทย 4.0 ของรัฐบาลเป็นนโยบายที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว เป็นจุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนไปสู่ประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง

และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์รัฐบาล เป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูป การวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้สามารถรับมือในศตวรรษที่ 21 ได้

ปัจจุบันสมรรถนะของนิสิตในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ควรมุ่งให้การพัฒนา ซึ่ง สมรรถนะที่สำคัญประกอบไปด้วยระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะของนิสิตในการพัฒนาผล การเรียนรู้ในแต่ละด้าน เป็นปัจจัยสำคัญอันทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ สามารถใช้ชีวิตในสังคมมี การเรียนรู้และทำงานได้ ซึ่งทักษะที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิต เรียนรู้และทำงานในยุคสมัย ของการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การจัดการความรู้ของนิสิตในระดับอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ และศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา (เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ, 2558) ซึ่งสมรรถนะที่สำคัญ ในตอนนี้ ก็คือ สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะต้องผ่านการจัดการหลักสูตรที่ดีและ กระบวนการพัฒนา คือ การประเมินหลักสูตร ซึ่งการประเมินหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการ พัฒนาหลักสูตร อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการวางแผนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา และเป็นกระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตร เพราะการประเมิน หลักสูตรจะทำให้ทราบถึงคุณภาพของหลักสูตร เมื่อนำมาใช้แล้วบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้การ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ (กัญจน์ชญาณ์ สรรเสริญ, 2551) ผลของ การประเมินหลักสูตรยังสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป (สันติ งามเสริญ, 2551) ผลการประเมินหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการพัฒนาของ หลักสูตรมากที่สุดนั้น ขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญและควรนำเข้ามาใช้อย่างมากใน กระบวนการพัฒนา คือ ความประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) เป็นการรวบรวม สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน กับสิ่งที่ควรจะเป็น หรือเป็นการศึกษาช่องว่างหรือความแตกต่าง แล้วนำมา จัดลำดับความสำคัญของความต้องการในแต่ละประเด็นโดยเรียงจากมากไปน้อย จากนั้นนำมา วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นแล้วผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากสมรรถนะของ นิสิต พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พัชรีย์ ชันอาสาชะวะ, 2544) การประเมินความ ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสมรรถนะ (บรรเลง สระมูล, 2546) คุณลักษณะของนิสิต (ธัญพร โรจนสังวร, 2556) การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียน (น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์, 2556) ทักษะในศตวรรษที่ 21 (Ananiadou, 2009) การประเมินทักษะใน

ศตวรรษที่ 21 (Emily and Michaela, 2012) การเรียนการสอนนักเรียนที่จะเรียนรู้และทำงานได้ดีใน ทักษะศตวรรษที่ 21 (Charles, 2014) จึงทำให้เห็นถึงปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตใน ศตวรรษที่ 21 ซึ่งปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ปัญหาย่างเร่งด่วนเพื่อนำมาพัฒนานิสิตให้มี ประสิทธิภาพ

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้เพื่อ พัฒนาสมรรถนะของนิสิต โดยการนำผลจากการประเมินความต้องการจำเป็นมาใช้พัฒนาหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้น ในการสร้างและพัฒนานิสิตในทุกสาขาทางศิลปกรรมศาสตร์ ให้มีความพร้อมทั้งด้านทักษะและ ความรู้ สามารถสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะได้อย่างหลากหลายตลอดจนการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ อย่างสันติสุข ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 เพื่อ นำผลที่ได้จากการประเมินสมรรถนะและผลการเรียนรู้มาใช้พัฒนา ความรู้ ทักษะกระบวนการของ นิสิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งการได้ผลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ต้องมาจากขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ ทั้งการกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดวิธีการประเมิน การสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผล (ณิธิรา ขาดิกุล, 2552 อ้างอิงจาก ศจีมาศ ขวัญเมือง, 2548) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้นิสิต มีสมรรถนะที่ดีตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนานโยบายทางการศึกษา และเป็น ประโยชน์ต่อคณะศิลปกรรมศาสตร์ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. อาจารย์และนิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความ ต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านใดบ้าง
2. สาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตใน ศตวรรษที่ 21
3. แนวทางพัฒนาความต้องการจำเป็นใดที่มีความเหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ดังนี้

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ทำให้ทราบว่านิสิตต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านใด และสมรรถนะใดที่มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาสมรรถนะนิสิต
2. ได้ทราบสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ทำให้ทราบว่าสาเหตุใดที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นเพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมที่สุดสำหรับบริบทของหน่วยงาน
3. ได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต แล้วเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะของนิสิตตั้งแต่ปีที่ 1 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการของคณะศิลปกรรมศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 เป็นการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น และการกำหนดแนวทางในการพัฒนา
2. ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะศิลปกรรมศาสตร์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ จำนวน 25 คน สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์

จำนวน 59 คน สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร จำนวน 22 คน สาขาวิชาศิลปะการแสดง จำนวน 75 คน และสาขาวิชาดุริยางศาสตรสาคร จำนวน 9 คน รวมทั้งหมดจำนวน 200 คน 2) อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ จำนวน 5 คน สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ จำนวน 9 คน สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร จำนวน 5 คน สาขาวิชาศิลปะการแสดง จำนวน 12 คน และสาขาวิชาดุริยางศาสตรสาคร จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 36 คน และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) หมายถึง กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้ข้อมูลอย่างครบถ้วนของการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การระบุความต้องการจำเป็น 2) การวิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็น และ 3) การกำหนดแนวทางพัฒนา

สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 **หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต**
คณะศิลปกรรมศาสตร์ หมายถึง ความสามารถที่จำเป็นในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 วัดได้จาก 12 ด้าน คือ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการแก้ปัญหา 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) ความคิดสร้างสรรค์ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 6) ภาวะผู้นำ 7) ความรับผิดชอบ 8) ทักษะด้านอาชีพ 9) ทักษะด้านนวัตกรรม 10) ทักษะการเรียนรู้ 11) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และ 12) ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม

ทักษะการสื่อสาร หมายถึง นิสิตจะต้องมีแนวคิด วิสัยทัศน์ และทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีต่อผู้คนในสังคมที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นการเปิดมิติการเรียนรู้ให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอีกด้วย

ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง นิสิตสามารถเข้าใจสาเหตุต้นตอของปัญหา ผ่านกระบวนการศึกษาเรียนรู้ การคิดอย่างมีเหตุ มีผล ด้วยวิธีการเชิงแนวคิดการวิจารณ์ ที่จะทำให้เกิดการวิเคราะห์และสังเคราะห์ต่อปัญหาและแสวงหาแนวทางแก้ไขด้วยเหตุและผล

การทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึง นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย การทำงานร่วมกับองค์กรหรือผู้อื่นได้โดยการทำ ความเข้าใจ ศึกษา เรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง นิสิตต้องมีการบวนการแนวคิดเชิงวิจารณ์และแนวคิดเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อย่างเท่าทันต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่ร่วมสมัย

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง นิสิตเข้าใจและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจ แนวคิดในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย

ภาวะผู้นำ หมายถึง นิสิตสามารถแสดงตนและอัตลักษณ์ วุฒิภาวะของผู้นำทั้งแนวคิด วิสัยทัศน์ ความเชื่อมั่น บุคลิกภาพความมุ่งมั่น หลักธรรมาภิบาล สร้างแรงจูงใจในความเป็นเหตุเป็นผล พร้อมทั้งจะรับฟังและเคารพความคิดที่แตกต่าง เผชิญหน้ากับข้อขัดแย้งอย่างประนีประนอม รวมทั้งแสวงหาทางเลือกและทางออกร่วมกันในทุกระดับของการทำงานและการตัดสินใจ

ความรับผิดชอบ หมายถึง นิสิตจะต้องมีวินัยในการศึกษาเรียนรู้และมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียด รอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในทุกๆ ระดับบรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งมีจิตใจที่เปิดกว้าง ยอมรับผลของการกระทำของตนเอง

ทักษะด้านอาชีพ หมายถึง นิสิตมีความรู้ ความสามารถ เชี่ยวชาญในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้และมีความสามารถประยุกต์ใช้กับการทำงานและเท่าทันสถานการณ์ความต้องการทางสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทักษะด้านนวัตกรรม หมายถึง นิสิตมีแนวคิด วิสัยทัศน์ ทักษะ ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21 ที่ล้ำยุค ทันสมัย และมีประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง นิสิตมีแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อแนวคิดทักษะในการสร้างสรรค์ที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21

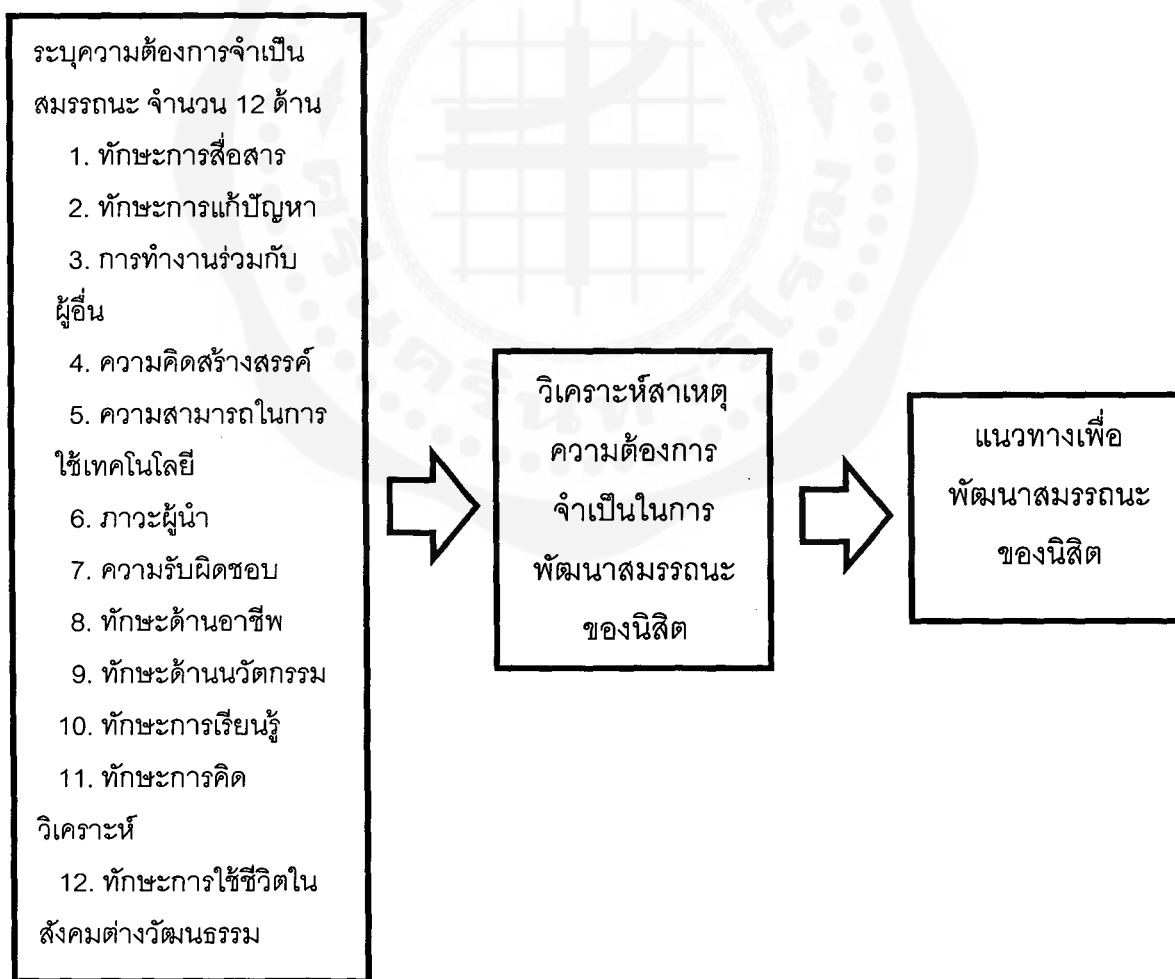
ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง นิสิตมีกระบวนการวิเคราะห์ สามารถแยกแยะประเด็นปัญหาทั้งในองครวมและแยกย่อย เพื่อสร้างความเข้าใจ อันนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล

ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม หมายถึง นิสิตมีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายแตกต่างของผู้คนในศตวรรษที่ 21 อันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและมีพลังในการดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเข้าใจ อีกทั้งยังสามารถยอมรับในความแตกต่างของบุคคลและวัฒนธรรม และแสดงอัตลักษณ์ของตัวเองได้อย่างมั่นใจ

หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หมายถึง หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 5 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาทัศนศิลป์ 2) สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ 3) สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร 4) สาขาวิชาศิลปะการแสดง และ 5) สาขาวิชาดุริยางศาสตรสาข

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของนิสิต งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ทำให้ได้ทักษะในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 จำนวน 12 ด้าน ซึ่งสามารถเขียนกรอบแนวคิดได้ ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยการศึกษาองค์ประกอบความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่ามี 12 ด้าน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ทักษะด้านอาชีพ ทักษะด้านนวัตกรรม ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และ ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม หลังจากนั้นผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างระบุความต้องการจำเป็นว่าสมรรถนะใดที่มีความต้องการจำเป็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุด และวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าว จากนั้นก็จะนำสาเหตุที่ได้มากำหนดแนวทางการพัฒนา และเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สารเกี่ยวกับการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น

- 1.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
- 1.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment)
- 1.3 แนวคิดของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.4 หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.5 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น

ตอนที่ 2 สารเกี่ยวกับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

- 2.1 ความหมายของสมรรถนะของนิสิต
- 2.2 สมรรถนะของนิสิตตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์
- 2.3 สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

ตอนที่ 1 สารเกี่ยวกับการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น

การนำเสนอในตอนนี้แบ่งเป็น 6 หัวข้อ ได้แก่ 1.1) ความหมายของความต้องการจำเป็น 1.2) ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น 1.3) แนวคิดของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น 1.4) หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็น 1.5) ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น และ 1.6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น โดยมีสารดังนี้

1.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

เมื่อกล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็นราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของ “ความต้องการ” หมายถึง อยากได้ ใครได้ ประสงค์ และได้ให้ความหมายของ “จำเป็น” หมายถึง ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องทำ ขาดไม่ได้ ดังนั้น “ความต้องการจำเป็น” จึงน่าจะหมายถึง

สิ่งที่อยากได้ หรือต้องการ และสิ่งนั้นต้องเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้หรือต้องมี นอกจากนี้ได้มีผู้ให้ความหมายของความต้องการจำเป็น (needs assessment) ดังนี้

Kaufman และ English (1981), Witkin (1984), Roth (1968) และ Guba และ Lincoln (1982) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า เป็นความขัดแย้ง/ความแตกต่าง (gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (what is) กับสิ่งที่มีอยู่/สภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่ปรารถนา (what should be) ซึ่งสอดคล้องกับ Scriven และ Roth (1968) และ Kaufman (1977) ที่กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น และถ้าความจำเป็นยังไม่รุนแรงพอที่จะทำให้เกิดปัญหา หรือเกิดภาวะที่ไม่น่าพอใจ ความแตกต่างนั้นจะไม่เรียกว่าเป็น “ความต้องการจำเป็น”

จากที่กล่าวมาสรุปความหมายของ ความต้องการจำเป็น (needs) หมายถึง ความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ควรจะเป็น

1.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment)

จากการศึกษาความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น มีดังนี้

Kaufman, Rojas และ Mayer (1993), สุวิมล ว่องวาณิช (2558) ได้กล่าวถึง การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) หมายถึง กระบวนการเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพในปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการจะให้ เป็น แล้วจัดลำดับความสำคัญของความแตกต่าง จากนั้นเลือกความแตกต่างที่สำคัญที่สุด มาประเมิน จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และหาวิธีการแก้ไขหรือขจัดปัญหา

ราชบัณฑิตยสถาน (2555) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดข้อมูลสารสนเทศ เพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะใด และสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นอย่างไร เพื่อนำไปสู่การประมวล สังเคราะห์ และประเมินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางบวกและสร้างสรรค์

Witkin (1984) กล่าวไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่มุ่งหวัง โดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (outcome gaps) แล้วนำมาจัดเรียงลำดับ และเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

Reviere, Berkowitz, Carter; & Ferguson (1996) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบเพื่อค้นหาสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ

Office of Migrant Education (2001) ให้ความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็น คือ การสร้างกระบวนการของระบบเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดความต้องการ การตรวจสอบลักษณะธรรมชาติและสาเหตุ และข้อกำหนดเบื้องต้นสำหรับการกระทำในอนาคต

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่ควรจะเป็น แล้วนำมาพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

1.3 แนวคิดของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) กล่าวว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นเป้าหมายของการวิจัย เพื่อตอบคำถามวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความต้องการจำเป็นที่ผู้วิจัยต้องการเสาะแสวงหาโดยใช้กระบวนการวิจัย วิธีการวิจัยที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นมีขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ มีกระบวนการค้นหาความจริงที่เชื่อถือได้ เทคนิควิจัยอาจจะมีลักษณะเฉพาะโดยการนำเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่มาใช้หรือประยุกต์ให้สามารถกำหนดความต้องการจำเป็นที่เหมาะสมได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไข

1.4 หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) กล่าวว่า หลักการของการประเมินความต้องการจำเป็น มี 2 หลักการ ดังนี้

1.4.1 หลักความแตกต่าง (discrepancy) หมายความว่า ในกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยมีการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น

1.4.2 หลักความสำคัญ (importance) หมายความว่า สิ่งที่เป็นความต้องการจำเป็นต้องมีความสำคัญมาก และนำมาจัดลำดับความสำคัญ (needs prioritization) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย กล่าวคือ ผลการวิจัยจากการกำหนดความต้องการจำเป็นจะได้ความต้องการจำเป็นมากมาย จึงต้องจัดลำดับความสำคัญที่จำเป็นที่สุด และผลการวิเคราะห์สาเหตุ จะได้สาเหตุที่ทำให้เกิดความจำเป็นมากกว่าหนึ่งสาเหตุ ก็ต้องจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุว่า

สาเหตุใดเป็นสาเหตุหลัก เช่นเดียวกันในการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาก็จะพบว่าวิธีการแก้ปัญหามีหลายทางเลือก ผู้วิจัยต้องเลือกทางที่เหมาะสมที่สุด

เมื่ออิงหลักการทั้งสองหลักการในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น กระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จึงควรประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่จำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (what should he)
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (what is)
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น
4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3 และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
5. การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 4

1.5 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2558) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดในหน่วยงาน ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของหน่วยงานก่อน หลังจากได้รับรู้ข้อมูลหน่วยงานแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และเลือกความต้องการจำเป็นมากที่สุดอันดับแรก มาเก็บข้อมูลวิจัย
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (needs analysis) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้นๆ เป็นการค้นหาแนวทางการแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ การศึกษาเอกสาร และแนวคิดเกี่ยวกับทางเลือกต่างๆ ในขั้นตอนนี้ แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ และการเลือกวิธีการแก้ปัญหที่เหมาะสมที่สุดสำหรับบริบทของหน่วยงาน
3. การกำหนดแนวทางการแก้ไข (needs solution) เพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นให้หมดไป ขั้นตอนนี้มีการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา และเกิดความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดวิธีที่ในการแก้ไขปัญหที่เหมาะสมกับบริบท มีการเขียนเป้าหมายของการพัฒนา การระบุการเปลี่ยนแปลง และการกำหนดการทำงานเพื่อนำแผนไปปฏิบัติ

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่ามีการศึกษาในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

พัชรีย์ ชันอาสาสะวะ (2544) ทำวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) กำหนดตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) พัฒนาเครื่องมือวัดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และ 3) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจจากกลุ่มครู 3 สังกัด เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบ การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การทำตาราง 2 มิติ และใช้เทคนิค $PNI_{modified}$ ในการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมี 3 ด้าน คือ 1) ด้านบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ และ 3) ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ครูส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับมาก ทักษะอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผลที่เกิดกับผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ครูที่สอนระดับอนุบาลมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านพฤติกรรมสูงกว่าครูที่สอนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา และพบว่าครูมีความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาในด้านพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและด้านผลที่เกิดกับผู้เรียนอย่างเร่งด่วนมากกว่าด้านความรู้และด้านทัศนคติ

บรรเลง สระมูล (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา นักศึกษาด้านสมรรถนะสารสนเทศ: การศึกษากลุ่มพหุ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบสมรรถนะสารสนเทศของนักศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน และ 2) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะสารสนเทศ แบบประเมินสมรรถนะสารสนเทศประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อยตามกรอบมาตรฐานสมรรถนะสารสนเทศระดับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดวิจัย แบบวัดนี้แปลเป็นไทยจากแบบประเมินที่พัฒนาโดย Kathleen Dunn และแบบประเมินสมรรถนะสารสนเทศของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ตารางไขว้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง การวิเคราะห์องค์ประกอบ การใช้สูตร $PNI_{modified}$ สำหรับกำหนดความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดสมรรถนะสารสนเทศ

จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบแรกประกอบด้วยการเข้าถึงสารสนเทศ การกำหนดขอบเขตและคำค้น และจริยธรรมการใช้สารสนเทศ องค์ประกอบที่สองประกอบด้วยการประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะสารสนเทศของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาภาคปกติมีสมรรถนะสารสนเทศสูงกว่าภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี สูงกว่าหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี ผลการประเมินความต้องการจำเป็นพบว่า นักศึกษามีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้สารสนเทศ การกำหนดคำค้น การประเมินสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ และจริยธรรมการใช้

ผลการวิจัย อุษยสกุล (2551) ทำวิจัยเรื่อง การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) สำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) วิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 520 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามและแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบความแปรปรวนสามทาง (three way ANOVA) การทดสอบ (test) และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาตามขนาดโรงเรียน และการวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษาจากทุกขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ครูแนะแนวมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษาและด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาตามลำดับมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษา รองลงมาคือด้านการวางแผนงานให้การปรึกษา และด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษา ตามลำดับ 1.1) ความต้องการจำเป็นพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ การพัฒนาตัวเองด้วยการใฝ่หาความรู้ 1.2) ความต้องการจำเป็นพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ การจัดตารางเวลาให้ผู้ที่ต้องการรับการปรึกษาได้เข้ามาใช้บริการ 1.3) ความต้องการจำเป็นพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในแต่ละองค์ประกอบ คือ การพัฒนาติดตามผลของความสำเร็จหลังการให้การปรึกษา การใช้เทคนิควิธีการเจียบเพื่อให้นักเรียนได้ใช้

ความคิด และการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการคิด 2) สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาที่สูงที่สุดคือภาระงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาคือการขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาคือการไม่สำเร็จการศึกษาสาขาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการให้การปรึกษา 3) แนวทางการพัฒนาการบริการให้การปรึกษาของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีมากที่สุดในแต่ละด้านคือด้านคุณลักษณะผู้ให้การปรึกษาคือการจัดระบบในการทำงาน ด้านการวางแผนงานให้การปรึกษาคือการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับครูแนะแนวในแต่ละเขตพื้นที่ ด้านการปฏิบัติให้การปรึกษาคือการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ณิธิรา ขาติกุล (2552) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการประเมินความต้องการจำเป็นใช้ดัชนี Prioritization Needs Index Technique (PNI_{Modified}) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 324 คน ผลการวิจัยสรุปว่าครูสังคมศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนา ดังต่อไปนี้ 1) สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา มีเรื่องที่ต้องพัฒนา คือ การประเมินหาความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนได้ การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) และการประเมินแบบอิงกลุ่ม 2) สมรรถนะด้านทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา มีเรื่องที่ต้องพัฒนา คือ การตรวจสอบหาค่าความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือประเภทต่างๆ การกำหนดประเด็นและเกณฑ์การให้คะแนนในการสัมภาษณ์นักเรียน การจัดบันทึกในการสัมภาษณ์นักเรียน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง

ตาราง 1 วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

ประเด็นงานวิจัย	พหุวิธี ฐานอาชวาระ (2544)	บรรเลง สระมูเล (2546)	ผกาพรรณ อู่ยสกุล (2551)	ณิศรา ชาตีกุล (2552)	รวม
ระบุความต้องการจำเป็น	✓	✓	✓		3
วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น			✓		1
หาแนวทางแก้ไข			✓		1
แบบสอบถาม	✓		✓	✓	3
การสนทนากลุ่ม			✓		1
แบบวัดสมรรถนะสารสนเทศ		✓			1
ความถี่	✓	✓	✓	✓	4
ร้อยละ	✓	✓	✓	✓	4
ค่าเฉลี่ย	✓	✓	✓		3
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	✓	✓	✓	✓	4
ค่ามัชฌิมเลขคณิต				✓	1
การทดสอบที	✓	✓			2
การทดสอบ			✓		1
การทดสอบความแปรปรวนสามทาง		✓	✓		2
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว	✓				1
การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบ	✓	✓			2
การทำตาราง 2 มิติ	✓				1
ตารางไขว้		✓			1
เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI _{Modified})	✓	✓	✓	✓	4
การวิเคราะห์เนื้อหา			✓		1

สรุปการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า สามารถแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (needs analysis) และ การกำหนดแนวทางการแก้ไข (needs solution) ส่วนใหญ่ใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 2 สาระเกี่ยวกับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

การนำเสนอในตอนนี้แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 2.1) ความหมายของสมรรถนะของนิสิต 2.2) สมรรถนะของนิสิตตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ 2.3) สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 และ 2.4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

2.1 ความหมายของสมรรถนะของนิสิต

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะ มีดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายคำว่า “สมรรถนะ” หมายถึง ความสามารถ

กมล สุดประเสริฐ (2533) ได้ให้ความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ อุปนิสัย หรือบุคลิกภาพ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความสามารถในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่พึงปรารถนาได้

จิรประภา อัครบวร (2549) ให้ความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่งให้ประสบความสำเร็จและมีความโดดเด่นกว่าคนอื่นๆ ในเชิงพฤติกรรม

ณรงควิทย์ แสันทอง (2545) ได้กล่าวถึง “สมรรถนะ” หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะภายในตัวบุคคล ซึ่งจะแสดงออกมาทางพฤติกรรมที่เป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถปฏิบัติงาน/แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายนั้นๆ

สุจิตรา จันทวิภาส (2537) กล่าวถึงความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถแสดงออกถึงการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

Sergiovanni (1991) ได้ให้ความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง การแสวงหาการปฏิบัติ ที่นำไปสู่การส่งเสริมและเพิ่มแรงจูงใจภายในของคน ที่ทำให้เกิดประสบการณ์ที่สูงขึ้นกว่าระดับความ จำเป็นของการบรรลุ

Webster (1987) ให้ความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง การมีคุณลักษณะที่จำเป็น หรือทักษะ การแสดงทักษะที่เหมาะสม มีความสามารถที่ขอบด้วยกฎหมาย หรือคุณสมบัติ ความสามารถที่เห็นเป็นหลักฐานได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ หรือพฤติกรรมที่มีเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.2 สมรรถนะของนิสิตตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินสมรรถนะ พบว่ามีการศึกษาในประเด็น ต่างๆ ต่อไปนี้

เบญญาภา คงมาลัย (2556) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการ ความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์และ สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ ของนิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาบัณฑิต และ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะการ จัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี ข้อมูลในการศึกษาวิจัย มี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ศึกษาเอกสารและสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ปี ค.ศ. 1963-2013 จำนวน 140 รายการ 2) นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 618 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหาหาความสอดคล้องจาก หนังสือ บทความ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1) สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 9 สมรรถนะ ได้แก่ (1) มีความรู้ด้านหลักการจัดการความรู้ (2) มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ (3) มีทักษะด้านการบ่งชี้ความรู้ (4) มีทักษะในการจัดการความรู้ (5) มีทักษะการสื่อสาร ระหว่างบุคคล (6) มีทักษะในการแบ่งปันความรู้ (7) มีทักษะการคิดและแก้ปัญหา (8) มีจิตสำนึกด้าน คุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์ในการจัดการความรู้ และ (9) มีความรับผิดชอบ ในการแบ่งปัน ความรู้ 2) สรุปผลการประเมินสมรรถนะการจัดการความรู้ ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ใน ศตวรรษที่ 21 ทั้ง 9 สมรรถนะพบว่า สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า สมรรถนะที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.89) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมรรถนะ ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะการมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.57) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉันทพร โจรนสังวร (2556) ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะของนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านฐานทางวิชาการ จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา ภูมิลำเนา และอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตมีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านฐานทางวิชาการอยู่ในระดับมาก 2) นิสิตชายและหญิงมีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านฐานทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน 3) นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาต่างก็มีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านฐานทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลกับต่างจังหวัดมีคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความเป็นผู้นำ และด้านฐานทางวิชาการ ไม่พบว่าแตกต่างกัน และ 5) นิสิตที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างก็มีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านฐานทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

รุ่งนภา จันทรา (2560) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 คน สุ่มตัวอย่าง แบบชั้นภูมิผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามประเมินระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้าน การสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้าน ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม

และภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะ ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และ 7) ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ แบบสอบถาม ผ่านการหาคุณภาพของแบบสอบถามด้วยความตรงเชิงเนื้อหา ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง พบว่า มีดัชนีความสอดคล้องรายข้อมากกว่า .60 ทุก ข้อหาความ เพียงด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าครอนบาคทั้งฉบับ เท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับสูง ($M=3.99$, $SD=0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะด้าน ความเข้าใจ ความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ($M=4.14$, $SD=0.48$) รองลงมา คือ ทักษะ ด้าน อาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ($M=4.12$, $SD=0.47$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และ นวัตกรรม ($M=3.82$, $SD=0.48$) จากผลการศึกษา เสนอให้อาจารย์ผู้สอนนำผลการศึกษาไป วางแผนจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริม ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ให้สามารถเรียนรู้ในสังคมได้ อย่างมีความสุข

สมรรถนะของนิสิตตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ได้แก่ 1) คุณธรรมจริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะพิสัย

1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม สมรรถนะของนิสิต มีดังนี้

- 1.1 มีวินัย เคารพต่อกฎ ระเบียบ ขององค์กร และสังคม
- 1.2 มีจิตสำนึกสาธารณะ
- 1.3 มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพทางด้านศิลปกรรม

2) ด้านความรู้ สมรรถนะของนิสิต มีดังนี้

- 2.1 รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ทางด้านศิลปกรรม
- 2.2 มีความรู้ทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าทางวิทยาการ ทางด้านศิลปกรรม
- 2.3 มีความรู้และเข้าใจพื้นฐานทางด้านการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และการ พัฒนา

3) ด้านทักษะทางปัญญา สมรรถนะของนิสิต มีดังนี้

- 3.1 สามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้
- 3.2 สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับวิชาชีพได้

3.3 สามารถบูรณาการความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎี และปฏิบัติได้

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สมรรถนะของนิสิต มีดังนี้

4.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

4.2 มีทักษะในการเข้าสังคม และปรับตัวได้อย่างเหมาะสม

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะของนิสิต มีดังนี้

5.1 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพูดและเขียน เพื่อการสื่อสารและนำเสนอที่เหมาะสมต่อสาขาวิชาชีพของตน

5.2 มีความรู้ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข หรือรู้จักเลือกใช้ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง กับสาขาวิชาชีพของตนได้อย่างเหมาะสม

6) ด้านทักษะพิสัย สมรรถนะของนิสิต มีดังนี้

6.1 มีทักษะปฏิบัติการตรงตามวัตถุประสงค์ของวิชาชีพด้านศิลปกรรม

6.2 สามารถใช้ทักษะเพื่อการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมเชิงบูรณาการแก่ชุมชนและสังคม

จากพฤติกรรมที่คาดหวังของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการที่แสดงถึงสมรรถนะสำคัญหรือทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2557 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ดังตาราง 2 และ 3 ดังนี้

ตาราง 2 การสังเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตแต่ละด้าน

สาขาวิชา	สมรรถนะนิสิต					
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ด้านความรู้	ด้านทักษะทางปัญญา	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	ด้านทักษะพิสัย
สาขาวิชาทัศนศิลป์	4.54	4.56	4.43	4.70	4.40	-
สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์	4.30	4.42	4.12	4.24	4.47	-
สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร	4.42	4.13	3.67	4.44	4.13	-
สาขาวิชาศิลปะการแสดง	4.51	4.38	4.20	4.63	4.32	-
สาขาวิชาดุริยางศุาสตร์สากล	4.28	4.38	4.28	4.36	4.26	-
คะแนนเฉลี่ย	4.41	4.37	4.14	4.47	4.31	-

ที่มา: ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2557

จากการสังเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ด้านสมรรถนะของนิสิตทั้ง 6 ด้าน จากจำนวนผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 94 คน พบว่า หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ทั้ง 5 สาขาวิชา ส่วนมากเด่นด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ ตามลำดับ ส่วนน้อยด้านทักษะทางปัญญา และมีคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 5 ดังต่อไปนี้ 1) คุณธรรมจริยธรรม ได้คะแนน 4.41 2) ความรู้ ได้คะแนน 4.37 3) ทักษะทางปัญญา ได้คะแนน 4.14 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้คะแนน 4.47 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้คะแนน 4.31 และ 6) ทักษะพิสัย ยังไม่มีคะแนน เนื่องจากเป็นหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2558 จึงยังไม่มีคะแนนในส่วนนี้ แต่ทั้งนี้ สมรรถนะในแต่ละด้านควรจะได้การพัฒนาเพื่อความสมบูรณ์ของหลักสูตร

ตาราง 3 การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

สาขาวิชา	ข้อเสนอแนะ													
	ทักษะการสื่อสาร	ประสบการณ์การทำงาน	ทักษะการแก้ปัญหา	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	ความคิดสร้างสรรค์	ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	การประยุกต์ใช้งาน	ภาวะผู้นำ	บุคลิกภาพ	ความรับผิดชอบ	ความตรงต่อเวลา	ทักษะภาษาต่างประเทศ	การเรียนรู้เพิ่มเติม	ทักษะด้านอาชีพ
สาขาวิชาทัศนศิลป์	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓		✓
สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
สาขาวิชาศิลปะการแสดง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สาขาวิชาดุริยางศุาสตร์สากล	✓		✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓
รวม	5	3	5	5	5	4	4	1	5	5	4	5	4	5

จากการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ทั้ง 5 สาขาวิชา พบว่าสมรรถนะที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการมากที่สุด คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ ทักษะภาษาต่างประเทศ และทักษะด้านอาชีพ ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการเป็นอันดับสอง คือ ทักษะทางใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประยุกต์ใช้งาน ความตรงต่อเวลา และการเรียนรู้เพิ่มเติม ทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการเป็นอันดับสาม คือ ประสบการณ์การทำงาน และทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการน้อยที่สุด คือ ภาวะผู้นำ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแทบจะทุกทักษะที่ผู้ใช้บัณฑิตเสนอแนะเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบัณฑิต เมื่อจบการศึกษาและนำไปใช้ได้ในการทำงานของตนเอง ดังนั้นสมรรถนะทั้งหมดดังกล่าว จึงควรได้รับการพัฒนาเพื่อศักยภาพสูงสุดของบัณฑิต ในการทำงานหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

2.3 สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

ในหัวข้อนี้ได้มีเอกสารต่างๆ กล่าวถึงสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

Partnership for 21st Century Skills (2016) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 โดยความร่วมมือกันจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเครือข่ายสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวนิสิต โดยสรุปสมรรถนะของนิสิตได้ดังนี้

1. ความรู้ในเนื้อหาศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ของวิชาพื้นฐานและรูปแบบในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนิสิต รวมถึง

- ภาษาอังกฤษหรือภาษาศิลปะ
- ภาษาโลก
- ศิลปะ
- คณิตศาสตร์
- เศรษฐศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- ภูมิศาสตร์
- ประวัติศาสตร์
- รัฐบาลและหน้าที่พลเมือง

โดยวิชาพื้นฐานหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาพื้นฐาน ดังนี้

- ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

2. การเรียนรู้และทักษะนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่

- ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา

- การสื่อสารและการร่วมมือ

3. ข้อมูลสื่อและทักษะด้านเทคโนโลยี ในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย นิสิตจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

- ความรู้ด้านสารสนเทศ

- ความรู้เท่าทันสื่อ

- ความรู้ด้านไอซีที

4. ชีวิตและทักษะอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

- ความคิดสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง

- ทักษะทางสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม

- ผลผลิตและความรับผิดชอบ

- ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวถึงทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C โดย

3R ได้แก่ 1) Reading (อ่านออก) 2) (W) Riting (เขียนได้) และ 3) (A) Rithematics (คิดเลขเป็น)

7C ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) 3) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) 5) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy) 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) และ 7) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)

1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) เป็นทักษะการคิดขั้นสูงที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ประสบการณ์ เพื่อที่จะได้มีวิธีการ หรือหนทางที่ดีที่สุด ที่จะเลือกใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) เป็นความสามารถของบุคคล ที่สามารถคิด ค้นคว้า แก้ไขปัญหา และสามารถผลิตสิ่งประดิษฐ์ ที่มี ความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

3) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข รู้เขา รู้เรา ในวิถีชีวิต การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งประเพณี และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) การทำงานร่วมกับผู้อื่น ร่วมมือ ร่วมใจ รวมพลังกัน เพื่อให้งานสำเร็จ ลุล่วง เสริมสร้างการเป็นผู้นำ และการรับบทบาทเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี

5) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy) เป็นทักษะการรู้หนังสือ คือมีความสามารถในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างเข้าใจ และมีคุณภาพ สามารถพูดสื่อสารได้ตรง ง่ายกับความเข้าใจ

6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ใช้คอมพิวเตอร์ในการหาความรู้ ตลอดจนใช้ออกแบบและผลิตชิ้น นวัตกรรม

7) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) มีความเชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนสนใจและถนัด ซึ่งมาจากการเรียนในระดับพื้นฐานมาก่อน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้แบ่งสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Media, Technology and Communication Skills) 2) ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา (Thinking & Problem solving Skills) และ 3) ทักษะระหว่างบุคคลและเข้าใจตนเอง (Interpersonal & Self-Directional Skills) แต่ละด้านประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Media, Technology and Communication Skills) ผู้วิจัยจะศึกษาพฤติกรรมที่คาดหวังของนิสิตโดย การรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา รวมทั้งเลือกใช้และบูรณาการสื่อหรือเครื่องมือที่ หลากหลายเพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของ ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ เลือกใช้จัดการสื่อและเทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆ เช่น ตัวอักษร รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง ในการสร้างชิ้นงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา (Thinking; & Problem solving Skills) ผู้วิจัยจะ ศึกษาพฤติกรรมที่คาดหวังของนิสิตโดยการคิดวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์คิด

สังเคราะห์แนวทางในการสร้างชิ้นงานได้อย่างมีขั้นตอน ใช้ความคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงาน รวมถึงการแสวงหาแนวทางหลากหลายในการแก้ปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยประสบมาก่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คัดวิเคราะห์ปัญหาถึงสาเหตุและวิธีการแก้ไข รวมถึงคิดแยกแยะประเด็นปัญหาในแง่มุมต่างๆ ในระหว่างการสร้างชิ้นงานได้

3) ทักษะระหว่างบุคคลและเข้าใจตนเอง (Interpersonal & Self-Directional Skills) ผู้วิจัยจะศึกษาพฤติกรรมที่คาดหวังของนิสิตโดยการมีทักษะในการติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในเชิงบวก รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นในการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานและสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้ สามารถสร้างชิ้นงานโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้อื่นและสังคมรอบข้าง รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนชิ้นงานได้ตามคำแนะนำและความต้องการของสังคมในขณะนั้นได้ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและสามารถนำชิ้นงานไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอื่นที่เป็นสมาชิกในสังคม

จากที่กล่าวมาในข้างต้นได้สรุปสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ตามตาราง 4

ตาราง 4 สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามกระทรวงศึกษาธิการ (2551)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21	
	ทักษะหลัก	ทักษะย่อย
ความสามารถในการสื่อสาร	ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร(Information, Media, Technology and Communication Skills)	ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills)
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี		ทักษะเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information, Media and Technology Literacy Skills)
ความสามารถในการคิด	ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา (Thinking & Problem solving Skills)	ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างมีระบบ (Critical Thinking and Systems Thinking) ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์

ทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21		
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ทักษะหลัก	ทักษะย่อย
ความสามารถในการ แก้ปัญหา		(Creativity and Intellectual Curiosity)
		ทักษะการวิเคราะห์ ปัญหา (Problem Identification, Formulation & Solution)
ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต	ทักษะระหว่างบุคคลและเข้าใจ ตนเอง (Interpersonal & Self- Directional Skills)	ทักษะระหว่างบุคคลและการ ร่วมมือร่วมใจ (Interpersonal and Collaborative Skills) ทักษะการเข้าใจและรู้ทิศทาง ของตนเอง (Self-Direction) ทักษะในการ ปรับตัว (Accountability and Adaptability) ทักษะในฐานะสมาชิกของ สังคม (Social Responsibility)

พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2558) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 4R และ 7C

1) กลุ่ม 4R แบ่งเป็น 3 ทักษะ คือ

- การรู้หนังสือ (Literacy) คือ ความสามารถอ่านอย่างเข้าใจ (Read) และเขียนอย่างมีคุณภาพ (Write) การเขียนรายงานวิชาการ รายงานโครงการ บทความ ตลอดจนการนำเสนอด้วยวาจา

- การรู้เรื่องจำนวน (Numeracy) คือ ทักษะการใช้ตัวเลข ความน่าจะเป็น สถิติ ทักษะการชั่ง ตวง วัด รวมทั้งการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

- การใช้เหตุผล (Reasoning) คือ ความสามารถในการอุปนัย นิรนัย การให้คำตอบแบบคาดคะเน การอุปมาอุปมัย และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อันเป็นปัจจัยของการทำงาน การดำเนินชีวิตและการอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่ม 4R ของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2558) จะแตกต่างจาก 3R ของ วิจารณ์ พานิช (2555) ตรงที่ 3R จะกล่าวถึง การอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น แต่ 4R จะเพิ่มการใช้เหตุผลเข้ามา ซึ่งเป็นปัจจัยของการทำงาน การดำเนินชีวิต และการอยู่อย่างพอเพียง

2) กลุ่ม 7C คือ ทักษะหลัก ดังนี้

- ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving Skills) คือ ความสามารถของบุคคลผู้มีปัญญาในการค้นคว้า การแก้ปัญหาและผลิตงานเชิงสร้างสรรค์ สร้างสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ สร้างผลผลิตที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Skills) คือ ความสามารถอย่างชำนาญในการคิดที่จะทำหรือไม่ทำ เชื่อหรือไม่เชื่อในเหตุการณ์ของกิจกรรมชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงาน

- ทักษะการทำงานอย่างร่วมพลัง (Collaborative Skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทีม แบบร่วมมือร่วมใจ แบบรวมพลังทำให้งานสำเร็จ และผู้มีความสุข เป็นกระบวนการที่ทำให้เสริมสร้างความเป็นผู้นำ การรู้จักบทบาทผู้นำ บทบาทสมาชิกและกระบวนการกลุ่ม

- ทักษะการสื่อสาร (Communicative Skills) คือ ความสามารถในการรู้หนังสือ หมายความว่าความสามารถในการอ่าน ฟัง เขียน พูด คือ อ่านอย่างเข้าใจ ฟังอย่างเข้าใจ เขียนอย่างมีคุณภาพ พูดอย่างสื่อสารได้ตรงและง่ายต่อความเข้าใจ

- ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ (Computing Skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนสนใจและถนัด ซึ่งมีรากฐานมาจากการเรียนในระดับพื้นฐานมาก่อน การมีอาชีพทำให้ชีวิตมีความสุข จึงนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ

- ทักษะอาชีพและทักษะการใช้ชีวิต (Career and Life Skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนสนใจและถนัด ซึ่งมีรากฐานมาจากการเรียนในระดับพื้นฐานมาก่อน การมีอาชีพทำให้ชีวิตมีความสุข จึงนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ

- ทักษะการใช้ชีวิตในวัฒนธรรมข้ามชาติ (Cross-Cultural Skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขที่จะอยู่ร่วมกัน รู้เรา รู้เขา ในวิถีชีวิตการเมือง

เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งประเพณีและวัฒนธรรมของต่างชาติ ทั้งประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยสรุป คือ ทักษะทั้งในระดับท้องถิ่น (Local) ชาติ (Nation) อาเซียน (ASEAN) และระดับโลก (Global)

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2558) ได้เสนอทักษะสู่ศตวรรษที่ 21 ไว้ 7 กลุ่ม ดังนี้

1) มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณและการประเมิน (Critical Thinking & Evaluation) รู้จักวิเคราะห์และประเมินสิ่งที่เห็น รู้ และใช้ ว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้รวมถึงการวิเคราะห์สภาพการเมือง เศรษฐกิจด้วย

2) ทักษะการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Analysis and Syntheses) เมื่อใช้วิจารณ์ญาณในการมองปัญหาแล้ว ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ด้วยการแยกแยะประเด็นและมุมมองต่างๆ อย่างหลากหลาย มองเห็นที่มาที่ไป มองเห็นความเกี่ยวเนื่องและเชื่อมโยงซึ่งกัน รวมถึงการมองความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและกิจกรรมของสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีคุณภาพ

3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการ (Creativity and Imagination) มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการไปในอนาคต คิดไปจนถึงจุดที่ไม่รู้เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ใหม่ๆ

4) ทักษะการผลิตและคิดนวัตกรรม (Productivity and Innovation) เป็นทักษะที่สืบเนื่องมาจากข้อที่ 3 เมื่อคิดสร้างสรรค์แล้วต้องนำมาพัฒนาผลผลิตใหม่ๆ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมขึ้นมาให้ได้ และมีคุณภาพสูงพอที่จะแข่งกับโลกได้ เพื่อที่จะได้ไม่เป็นแค่กับดักทางเทคโนโลยีของต่างประเทศ

5) ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหา (Change and Problem-Solving) สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เราไม่มีทางหลีกเลี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจะต้องรับและชักนำการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในอนาคตให้เกิดผลดีงามแก่สังคมและแก่ตัวเอง

6) ทักษะการสื่อสารและความมั่นใจในตนเอง (Communication and Self-Confidence) โลกในศตวรรษที่ 21 มีเทคโนโลยีนำการสื่อสาร จึงต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสื่อสารโดยเทคโนโลยี นอกจากนั้นต้องมีการ Prodict เพื่อนำเข้าสู่โลกและขยายไปอย่างกว้างขวาง และมีความมั่นใจในสิ่งที่คิดและทำอย่างเพียงพอ

7) ทักษะทางคุณธรรมและความรับผิดชอบ (Ethics and Responsibility) คุณธรรมและความรับผิดชอบเป็นทักษะสำคัญ ต้องยึดมั่นเพื่อให้มีคุณค่ากับสังคมให้สังคมมีคนมีคุณภาพและความรับผิดชอบ เสียสละและมีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนนวัตกรรมการเปลี่ยนแปลงผ่านการศึกษา สัตตศิลา สุโรงเรียน ได้กำหนดคุณลักษณะ 4ร ดังต่อไปนี้

ร 1 รู้ทัน รู้นำโลก (Smart Consumer) มีคุณลักษณะการแสวงหา/คัดสรร/สร้างความรู้ ทักษะการใช้และจัดการความรู้ โดยนำสิ่งที่เรียนรู้และข้อมูลที่รวบรวมมาใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยใช้ไหวพริบ การคิดวิเคราะห์ พิจารณา และประมวลความรู้มาปรับใช้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหา และทักษะทางภาษาและการสื่อสาร สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้หลากหลาย

ร 2 เรียนรู้ชำนาญเชี่ยวชาญการปฏิบัติ (Breakthrough Thinker) ประกอบด้วย ทักษะทางความคิด ได้แก่ การคิดใหม่/การคิดสร้างสรรค์/การคิดแง่ตลอด โดยไม่ยึดติดอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม และมีจิตมุ่งคุณภาพ มาตรฐาน และความเป็นเลิศ

ร 3 รวมพลังสร้างสรรค์สังคม (Social Concern) ประกอบด้วย การทำงานแบบร่วมมือเป็นทีมและสร้างเครือข่าย มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความอดทนสู้สิ่งยาก และมีความเห็นแก่ส่วนรวม เป็นธรรมและยั่งยืน มีจิตสำนึกต่อประโยชน์ส่วนรวม

ร 4 รักษ์วัฒนธรรมไทยไฝ่สันติ (Thai Pride) การเป็นบุคคลที่อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยไว้ด้วยความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของความเป็นไทย รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำภูมิปัญญาเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

สุไม บิลโบ (2558) กล่าวว่า ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็วทั้งด้านการแพทย์ การเกษตร อุตสาหกรรม เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร จากการเปลี่ยนแปลงและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดมาจากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการสื่อสารจึงได้กำหนดทักษะของผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารดังนี้

1) ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ สามารถประเมินผลและประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศและความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุมีผล

2) ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration Skill) ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความเป็นผู้นำ เป็นผู้ตาม สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ทำให้งานของส่วนรวมประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับเพื่อน ครูผู้สอน และบุคคลอื่น ๆ ในการทำงานร่วมกัน การสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดเห็นระหว่าง

กันได้ รวมถึงสามารถอธิบาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ผู้อื่นรับรู้โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องและสื่อสารได้อย่างชัดเจน เข้าใจได้ง่าย

4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ในการเรียนรู้ การประยุกต์ความรู้ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงสามารถสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ เทคนิค วิธีการ และ/หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้

5) ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital Skill) ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน และการแบ่งปันความรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถคัดกรองข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินข้อมูลได้อย่างเหมาะสม สามารถแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีจริยธรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

6) ทักษะทางอาชีพและการใช้ชีวิต (Career Skill & Life Skill) ได้แก่

- รู้จักปรับตัวเพื่อรับกับการเปลี่ยนแปลงทั้งบทบาทหน้าที่ บริบท สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ที่ได้รับ
- มีความยืดหยุ่นในการทำงานและการดำรงชีวิต
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำ
- มีความเป็นตัวของตัวเองที่มีศักยภาพและความสามารถหลากหลาย สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ และจัดสรรแบ่งเวลาได้เหมาะสมระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิต รวมถึงสามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ในที่ทำงานและในการใช้ชีวิตได้อย่างมีเหตุผล
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีภาวะผู้นำ และมีความรับผิดชอบ
- ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม จรรยา และยึดถือจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนอย่างเคร่งครัด

เพื่อให้ได้สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จึงต้องศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดสมรรถนะ ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อจากนี้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับทักษะศตวรรษที่ 21 พบว่ามีการศึกษาในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

น้ำทิพย์ อองอาจวณิช (2556) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบ การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบ (2) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (3) เพื่อประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,860 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการพิจารณาการตอบตามความปรารถนาของสังคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับเปรียบเทียบคุณภาพของเครื่องมือสร้างจากนิยามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือ แบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ชนิดมาตราประมาณค่า และชนิดมาตราประมาณค่าเชิงพฤติกรรม โดยประยุกต์แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows, โปรแกรม MULTILOG, โปรแกรม LISREL for Windows และโปรแกรม Microsoft Office Excel ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้¹⁾ แบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบที่สร้างขึ้นมีโครงสร้าง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (10 ข้อ) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (13 ข้อ) และทักษะชีวิตและการทำงาน (19 ข้อ) รวมทั้งสิ้นจำนวน 42 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.948 และแบบวัดมีความตรงเชิงโครงสร้าง (chi-square = 44.56, df = 33, p = 0.086, GFI = 0.99, AGFI = 0.98, RMSEA = 0.021)²⁾ คะแนนปกติวิสัยของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่วัดจากแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบอยู่ในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0 ถึง 99 และมีช่วงคะแนนที่ตั้งแต่ 15 - 823) ผลการประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับสูง, ค่อนข้างสูง, ค่อนข้างต่ำ และต่ำ โดยแต่ละระดับมีจำนวน 24.46%, 26.36%, 24.18% และ 25.00% ตามลำดับ

Ananiadou (2009) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และความสามารถใหม่ในกลุ่มประเทศ OECD วิจัยเรื่องนี้มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการประเมินผลของทักษะในศตวรรษที่ 21 และความสามารถในการวาดภาพกลุ่มประเทศ OECD กับผลการวิจัยของการศึกษาแบบสอบถามและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพื้นหลังของวัสดุเช่นกระดาษสีขาวหรือเอกสารหลักสูตร แม้ว่าทุกประเทศ OECD อยู่เชิญให้เข้าร่วมในการสำรวจแบบสอบถามคำตอบที่ได้รับจาก

เจ็ดประเทศหรือภูมิภาคและกระดานหลักในกลุ่มนี้ กระดานที่มีการจัดอภิปรายสั้น ๆ ของ ความสำคัญและความเกี่ยวข้องของ ทักษะในศตวรรษที่ 21 และความสามารถในการอภิปราย นโยบายปัจจุบันและคำจำกัดความและกรอบแนวคิดที่มีการใช้ในวรรณคดีและนำเสนอใหม่ กรอบมิติ ประกอบด้วยมิติของข้อมูลการสื่อสารและจริยธรรมและสังคมส่งผลกระทบ ผลการวิจัยของการแสดง การสำรวจแบบสอบถามที่ประเทศส่วนใหญ่หรือภูมิภาคครอบคลุม ทักษะในศตวรรษที่ 21 และ ความสามารถของพวกเขาในข้อบังคับแนวทางหรือคำแนะนำสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อย่างไรก็ตามมีเพียงไม่กี่คำจำกัดความเฉพาะของทักษะเหล่านี้และความสามารถในระดับชาติหรือระดับ ภูมิภาคและความจริงไม่มีนโยบายการประเมินหรือปลายทางที่ชัดเจนสำหรับทักษะเหล่านี้ การ ประเมินผลเกี่ยวกับพวกเขาเท่านั้นการเรียนการสอนมักจะเป็นทางด้านซ้ายเพื่อตรวจสอบภายนอก เป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบโรงเรียนของพวกเขาทั้งหมด ในทำนองเดียวกันมีเพียงไม่กี่โปรแกรม การฝึกอบรมครูที่มีเป้าหมายการเรียนการสอนหรือการพัฒนาของทักษะในศตวรรษที่ 21 ถึงแม้จะมีอยู่ ความคิดริเริ่มการฝึกอบรมครูหลายอย่างที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาครูผู้สอน "ทักษะไอทีที่สอนส่วนใหญ่ ของพวกเขาไม่จำเป็น กระดาษกล่าวถึงผลกระทบของการค้นพบเหล่านี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง เกี่ยวกับบทบาทของไอทีในการพัฒนาทักษะและความสามารถเหล่านี้และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการ ประเมินการปฏิบัติและการฝึกอบรมครู

Daniella (2011) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาและการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ด้วยการเปิดตัว เทคโนโลยีใหม่ในศตวรรษที่ 21 การสื่อสารที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด การ เปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้กระจายเข้าไปในห้องเรียนการปรับเปลี่ยนวิธีการที่ทั้งครูและนักเรียนโดยการ ส่งเสริมการสื่อสารทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและวาทกรรมในระดับทวิภาคี การวิจัยได้ posited ที่ผ่านการสร้างแบบจำลองที่เหมาะสมครูอย่างมีประสิทธิภาพสามารถแสดงให้เห็นถึงการ ใช้ งานที่เหมาะสมของเครื่องมือเทคโนโลยีต่างๆ ในขณะที่การสื่อสารและการเสริมสร้างความรู้หลักสูตร

Emily and Michaela (2012) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 : บูรณาการ ผลการวิจัย งานวิจัยนี้ได้สังเคราะห์หลักฐานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งๆที่เรียกว่าทักษะในศตวรรษ ที่ 21:ที่สำคัญความคิดและความคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันอภินิหารและแรงจูงใจ เราให้ เหตุผลสำหรับการมุ่งเน้นไปที่ห้าทักษะและอธิบายความสำคัญเป็นผลการศึกษา จากนั้นสรุปบทวน งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในการศึกษาและจิตวิทยาในการสั่งซื้อที่จะตอบหลายคำถามเกี่ยวกับทักษะเหล่านี้ 1) วิธีการทำนักวิจัยกำหนดพวกเขา 2) วิธีการที่พวกเขาเกี่ยวข้องกับอีกคนหนึ่งทั้งในทางทฤษฎีและ สังเกต และ 3) วิธีการทำแบบดั้งเดิมนักวิจัยวัดพวกเขา เราใช้คำตอบของคำถามเหล่านี้จะให้ คำแนะนำหลายเกี่ยวกับวิธีการที่ดีที่สุดในการประเมินทักษะเหล่านี้สั้นๆ วิจัยชี้ให้เห็นทักษะเหล่านี้ เป็นระหว่างที่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่ซับซ้อน นักวิจัยได้ใช้จำนวนของวิธีการวัดทักษะเหล่านี้รวมถึง 1)

รายงานตนเอง 2) เครื่องซึ่งนำหนักคะแนนทั่วโลก 3) การประเมินมาตรฐานทั้ง multiple-ทางเลือกและผลการดำเนินงานตาม และ 4) มาตรการการสังเกตการณ์ ขอแนะนำการปฏิบัติหลายสำหรับการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 การผสมผสานมาตรการหลายที่จะอนุญาตให้สมการของการหาข้อสรุป การออกแบบงานที่ซับซ้อนและ/หรือความท้าทาย รวมถึงการเปิดกว้างและ/หรือไม่ดีงาน โครงสร้าง การใช้งานที่มีความหมายหรือจ้างที่แท้จริงในโลกความจริงบริบทปัญหาทำให้ความคิดของนักเรียนและเหตุผลที่มองเห็นได้ และการสำรวจวิธีการใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีใหม่และรูปแบบทางจิตวิทยา

Charles (2014) ได้ทำวิจัยเรื่องการเรียนการสอนนักเรียนที่จะเรียนรู้และทำงานได้ดีในทักษะศตวรรษที่ 21 :การออกงานอาชีพและทักษะชีวิตโดเมนของกระบวนการเรียนรู้ใหม่ โดยต้องการให้นักเรียนมีความพร้อมด้วยทักษะศตวรรษที่ 21 อย่างไร Kivunja (2014a) ดึงการทำงานโดยที่หุ้นส่วนเพื่อการเรียนการสอน ทักษะศตวรรษที่ 21 (P21) รายงานโดยริลลิ่งและ Fadel (2009) ให้ชัดเจนว่าทักษะว่าคนหนุ่มสาวต้องประสบความสำเร็จเป็นบุคคลที่ประชาชนและแรงงานในทักษะศตวรรษที่ 21 ตกอยู่ในสี่โดเมน เช่น รายงานโดยริลลิ่ง และ Fadel (2009) บรรดาสี่โดเมนเป็นวิชาหลักดั้งเดิมและโดเมนของทักษะที่การเรียนรู้และนวัตกรรมโดเมนทักษะอาชีพและโดเมนของทักษะชีวิต เช่นเดียวกับ Literacies ดิจิตอลทักษะโดเมน ย้ายจากการเรียนการสอนทักษะหลักดั้งเดิมของความรู้และการคิดคำนวณและทักษะศตวรรษที่ 21 โดดเด่นด้วย Kivunja (2014a) ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนที่จำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนจะเป็นงานพร้อมมีทักษะมากที่สุดในการต้องการในทักษะศตวรรษที่ 21 ทำงานเถียงว่าองค์ประกอบของโดเมนทักษะหลักดั้งเดิม เช่น 3Rs ดั้งเดิมของการอ่านและ -ritingrithmentic เป็นที่รู้จักกันดี Kivunja (2014b) ใน Pedagogies นวัตกรรมในระดับอุดมศึกษาที่จะมีผลบังคับใช้ครูทักษะศตวรรษที่ 21 เสมอในการทำงานที่ยอดเยี่ยมของการเป็นหุ้นส่วนทักษะศตวรรษที่ 21 (P21, 2008) และกรอบการทำงานสำหรับทักษะศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ (P21 2011) ที่จะแกะทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมประจำโดเมนทักษะ (LIS) ในการอภิปรายที่ Kivunja (2014b) ระบุว่ามันเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนอย่างชัดเจนสอนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันเช่นเดียวกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเพื่อที่จะทำให้แน่ใจว่าพวกเขามีความพร้อมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม(LIS)บทความนี้จะสร้างการทำงานของ Kivunja ดังกล่าวข้างต้น (Kivunja, 2014a และ 2014b) เพื่อขยายความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ใหม่โดยการอภิปรายการงานอาชีพและทักษะชีวิต (CLS) ประสิทธิภาพสูง บทความอธิบายสิ่งที่ทักษะในโดเมนนี้เกี่ยวข้องกับกรกล่าวถึงวิธีการและทักษะที่เกี่ยวข้องที่สามารถสอนให้นักเรียนช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับความสำเร็จในสิ่งที่สถานที่ทำงาน, การค้า, การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพที่พวกเขาจะเข้าร่วมในการสำเร็จการศึกษาของพวกเขาในทักษะศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจดิจิตอล

โครงการ และ เทคโนโลยี สารสนเทศ	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (2558)	ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (2558)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	วิจารณ์ พานิช (2552)	พิมพ์พันธ์ เฉตะคุปต์และพเยาว์ ยินดีสุข (2558)	ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2558)	ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2552)	สุไม บิลไบ (2558)	น้ำทิพย์ อองจาวาณิชย์ (2556)	Partnership For 21st Century Skills (2016)	Charles (2014)	Emily and Michaela (2012)	Daniella (2011)	K. and M. Claro (2009)	รวม
การสื่อสาร															
เทคโนโลยี															
สารสนเทศ															
6. ทักษะ พิสัย	✓														1
7. ทักษะ การสื่อสาร		✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓			✓	✓	9
8. ประสิทธิภาพ การดำเนินงาน		✓							✓			✓			3
9. ทักษะ การแก้ปัญหา		✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓	✓			7
10. การ ทำงานร่วมกับผู้อื่น		✓	✓	✓	✓		✓	✓							6
11. ความ คิดสร้างสรรค์		✓	✓	✓		✓	✓	✓			✓		✓		8
12. ทักษะ ทางเทคโนโลยี		✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓	10
สารสนเทศ															
13. การ ประยุกต์ใช้ งาน		✓						✓		✓		✓			1
14.ภาวะ		✓		✓				✓		✓		✓			5

สมรรถนะ	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (2558)	ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (2558)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	วิจารณ์ พานิช (2552)	พิมพันธ์ เดชกุปต์และเพียร ยืนดีสุข (2558)	ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2558)	ไพฑูรย์สินดารัตน์ และคณะ (2552)	สุไม บิลโบ (2558)	น้ำทิพย์ อองจากาณิษฐ์ (2556)	Partnership For 21st Century Skills (2016)	Charles (2014)	Emily and Michaela (2012)	Daniella (2011)	K. and M. Claro (2009)	รวม
วัฒนธรรม															
25. ทักษะการเรียนรู้				✓			✓		✓	✓	✓	✓			6
26. ทักษะการคิดวิเคราะห์			✓		✓	✓		✓		✓					5
27. ทักษะการปรับตัว			✓					✓							2
28. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม			✓		✓					✓		✓			4
29. ทักษะการประเมิน						✓									1
30. ความมั่นใจในตนเอง						✓									1
31. รักษ์วัฒนธรรมไทย							✓								1

จากตาราง 5 จะเห็นได้ว่าทักษะที่นำมาใช้ในการประเมินสมรรถนะที่ 21 มีทั้งหมด 31 ทักษะ แต่ผู้วิจัยเลือกใช้เฉพาะสมรรถนะที่มีความถี่มาก จึงสรุปทักษะที่จะนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ ออกเป็น 12 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร
2. ทักษะการแก้ปัญหา

3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ความคิดสร้างสรรค์
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
6. ภาวะผู้นำ
7. ความรับผิดชอบ
8. ทักษะด้านอาชีพ
9. ทักษะด้านนวัตกรรม
10. ทักษะการเรียนรู้
11. ทักษะการคิดวิเคราะห์
12. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม

ซึ่งในทักษะทั้ง 12 ด้านที่ผู้วิจัยได้ค้นเอกสารและงานวิจัยจากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น และสรุปสาระนิยามการวัดสมรรถนะดังกล่าวออกได้เป็น ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร หมายถึง นิสิตจะต้องมีแนวคิดและความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีต่อผู้คนในสังคมที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นการเปิดมิติการเรียนรู้ให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอีกด้วย

2. ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง นิสิตสามารถเข้าใจสาเหตุ ต้นตอของปัญหา มีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ด้วยเหตุและผล

3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึง นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานร่วมกับองค์กรหรือผู้อื่นได้โดยการทำความเข้าใจ ศึกษา เรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล

4. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง นิสิตมีกระบวนการวิธีวิทยาในการศึกษาค้นคว้าในมิติใหม่ๆ ของศาสตร์ที่ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ กล้าแสดงออก ศึกษาเรียนรู้อย่างเท่าทันต่อภาวะการสร้างสรรค์ร่วมสมัย

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง นิสิตเข้าใจและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการ บริหาร ประเมินสารสนเทศ นำมาประยุกต์ใช้ภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย

6. ภาวะผู้นำ หมายถึง นิสิตสามารถแสดงศักยภาพทั้งแนวคิด ทักษะในการทำงาน มีความมุ่งมั่นและสร้างแรงจูงใจในความเป็นเหตุเป็นผล พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความประนีประนอม และแสวงหาทางออกร่วมกันในทุกระดับของการทำงาน

7. ความรับผิดชอบ หมายถึง นิสิตจะต้องมีวินัยในการศึกษาเรียนรู้และมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียด รอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในทุกๆ ระดับบรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งมีจิตใจที่เปิดกว้าง ยอมรับผลของการกระทำของตนเอง

8. ทักษะด้านอาชีพ หมายถึง นิสิตมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้และมีความสามารถประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

9. ทักษะด้านนวัตกรรม หมายถึง นิสิตมีความสามารถในการออกแบบเครื่องมือใหม่ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและล้ำยุค

10. ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง นิสิตมีการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อแนวคิดทักษะในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย

11. ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง นิสิตสามารถมีกระบวนการทางความคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุมีผล แยกแยะประเด็น ปัญหา สร้างความเข้าใจในองค์รวมและแยกย่อย

12. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม หมายถึง นิสิตสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและพึงพอใจในสังคมพหุวัฒนธรรม ที่มีความแตกต่าง หลากหลายของผู้คนในสังคมที่จะต้องเรียนรู้ เข้าใจ ยอมรับและแสดงตัวตน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความต้องการจำเป็น

- 1.1 การกำหนดประชากร
- 1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น

- 2.1 การกำหนดประชากร
- 2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแนวทางการพัฒนา

- 3.1 การกำหนดประชากร
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความต้องการจำเป็น

1.1 การกำหนดประชากร

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการจำเป็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ และนิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย 5 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาทัศนศิลป์ 2) สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ 3) สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร 4) สาขาวิชาศิลปการแสดง และ 5) สาขาวิชาดุริยางศาสตรสากล โดยกลุ่มอาจารย์และกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2559 เป็นกลุ่มที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยกำหนดประชากรและตัวอย่าง ดังนี้

1.1.1 ประชากร คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 5 สาขาวิชา รวมทั้งหมดจำนวน 36 คน และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชา

ทัศนศิลป์ จำนวน 25 คน 2) สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ จำนวน 59 คน 3) สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร จำนวน 22 คน 4) สาขาวิชาศิลปะการแสดง จำนวน 75 คน และ 5) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล จำนวน 19 คน รวมทั้งหมดจำนวน 200 คน

1.1.2 ตัวอย่าง คือ อาจารย์และนิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage random sampling) ตามสัดส่วนจำนวนนิสิตในแต่ละสาขาวิชา ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

- การสุ่มอาจารย์ ที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยสุ่มอย่างง่าย สาขาละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ว่าอาจารย์ต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตด้านใด

- การสุมนิสิตชั้นปีที่ 4 โดยสุ่มตามจำนวนนิสิตแต่ละสาขาวิชา ได้ตัวอย่าง 150 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้สมรรถนะของนิสิตที่ต้องการพัฒนา

ในขั้นตอนนี้ จะได้ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 จากทั้งอาจารย์และนิสิต ผลที่ได้ผู้วิจัยจะนำมาเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์กับนิสิต และจัดลำดับความสำคัญ แล้วเลือกเอาความต้องการที่สอดคล้องกันเพื่อใช้ในงานวิจัย

1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับขั้นตอนการระบุสมรรถนะที่เป็นความต้องการจำเป็น ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสอบถามใช้ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตชั้นปีที่ 4 ส่วนแบบสอบถามใช้ประเมินความต้องการจำเป็นจากอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการสร้างเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้าง ในส่วนของนั้นแบบสอบถามโครงสร้างคำถามมีลักษณะ dual-response คือ ข้อคำถามเดียวกัน แต่มีการตอบเป็น 2 กลุ่ม คือ ความคาดหวังและผลที่ได้รับ ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และคำถามปลายเปิด มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิต ซึ่งมีรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (dual-response) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะ

ของนิสิตในแต่ละด้าน เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 1 = ระดับน้อยที่สุด
- 2 = ระดับน้อย
- 3 = ระดับปานกลาง
- 4 = ระดับมาก
- 5 = ระดับมากที่สุด

สำหรับแบบสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยระบุนสมรรถนะและอธิบายนิยามศัพท์ และให้อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้คะแนนตามลำดับความสำคัญ ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1. กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวัดสมรรถนะของนิสิต 12 ทักษะ ประกอบด้วย

- 1) ทักษะการสื่อสาร
- 2) ทักษะการแก้ปัญหา
- 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 4) ความคิดสร้างสรรค์
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- 6) ภาวะผู้นำ
- 7) ความรับผิดชอบ
- 8) ทักษะด้านอาชีพ
- 9) ทักษะด้านนวัตกรรม
- 10) ทักษะการเรียนรู้
- 11) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 12) ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม

เมื่อนิยามศัพท์แล้วนำมาให้อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย 5 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของการนิยามศัพท์ สรุปได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการตรวจนิยามศัพท์ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

สมรรถนะ	นิยามศัพท์	IOC
ทักษะการสื่อสาร	นิสิตจะต้องมีแนวคิดและทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีต่อผู้คนที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นการเปิดมิติการเรียนรู้ให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอีกด้วย	0.86
ทักษะการแก้ปัญหา	นิสิตสามารถเข้าใจสาเหตุ ต้นตอของปัญหา มีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์ด้วยเหตุและผล	0.66
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานร่วมกับองค์กรหรือผู้อื่นได้โดยการทำความเข้าใจ ศึกษา เรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล	0.80
ความคิดสร้างสรรค์	นิสิตมีกระบวนการวิธีวิทยาในการศึกษาค้นคว้าในมิติใหม่ๆ ของศาสตร์ที่ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ กล้าแสดงออก ศึกษาเรียนรู้อย่างเท่าทันต่อภาวะการสร้างสรรค์ร่วมสมัย	0.53
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	นิสิตมีทักษะและเข้าใจ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการบริหาร ประเมินสารสนเทศ นำมาประยุกต์ใช้ภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย	0.73
ภาวะผู้นำ	นิสิตสามารถแสดงศักยภาพทั้งแนวคิด ทักษะในการทำงาน มีความมุ่งมั่นและสร้างแรงจูงใจในความเป็นเหตุเป็นผล พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความประนีประนอม และแสวงหาทางออกร่วมกันในทุกระดับของการทำงาน	0.86
ความรับผิดชอบ	นิสิตจะต้องมีวินัยในการศึกษาเรียนรู้และมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียด รอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในทุกๆ ระดับบรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งมีจิตใจที่เปิดกว้าง	0.80

สมรรถนะ	นิยามศัพท์	IOC
ยอมรับผลของการกระทำของตนเอง		
ทักษะด้านอาชีพ	นิสิตมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้และมี ความสามารถประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	0.80
ทักษะด้าน นวัตกรรม	นิสิตมีแนวคิดและทักษะความสามารถในการออกแบบ เครื่องมือใหม่ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และล้ำยุค	0.60
ทักษะการเรียนรู้	การแสวงหาแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ ตอบสนองต่อแนวคิดทักษะในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย	0.80
ทักษะการคิด วิเคราะห์	นิสิตสามารถมีกระบวนการทางความคิดอย่างเป็นระบบ มี เหตุมีผล แยกแยะประเด็น ปัญหา สร้างความเข้าใจในองค์ รวมและแยกย่อย	0.73
ทักษะการใช้ชีวิต ในสังคมต่าง วัฒนธรรม	การใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและพึงพอใจในสังคมพหุ วัฒนธรรม ที่มีความแตกต่าง หลากหลายของผู้คนในสังคม ที่จะต้องเรียนรู้ เข้าใจ ยอมรับและแสดงตัวตน	0.73

ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาจากอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 15 ท่าน มาคำนวณค่า IOC
ผลการพิจารณาในภาพรวม พบว่า

1. ทักษะการสื่อสาร มีค่า IOC = 0.86
2. ทักษะการแก้ปัญหา มีค่า IOC = 0.66
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่า IOC = 0.80
4. ความคิดสร้างสรรค์ มีค่า IOC = 0.53
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีค่า IOC = 0.73
6. ภาวะผู้นำ มีค่า IOC = 0.86
7. ความรับผิดชอบ มีค่า IOC = 0.80
8. ทักษะด้านอาชีพ มีค่า IOC = 0.80
9. ทักษะด้านนวัตกรรม มีค่า IOC = 0.60
10. ทักษะการเรียนรู้ มีค่า IOC = 0.80
11. ทักษะการคิดวิเคราะห์ มีค่า IOC = 0.73

12. ทักษะการใช้ชีวิตสังคมต่างวัฒนธรรม มีค่า IOC = 0.73

จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า สมรรถนะทุกข้อมีความตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งถือได้สมรรถนะมีความสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังตาราง 7

ตาราง 7 ปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ประจำหลักสูตร

สมรรถนะ	นิยามศัพท์เดิม	นิยามศัพท์ที่ปรับแก้
ทักษะการสื่อสาร	นิสิตจะต้องมีแนวคิดและทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีต่อผู้คนในสังคมที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นการเปิดมิตติการเรียนรู้ให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอีกด้วย	นิสิตจะต้องมีแนวคิด วิสัยทัศน์ และทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจอันดีต่อผู้คนในสังคมที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นการเปิดมิตติการเรียนรู้ให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอีกด้วย
ทักษะการแก้ปัญหา	นิสิตสามารถเข้าใจสาเหตุ ต้นตอของปัญหา มีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ด้วยเหตุและผล	นิสิตสามารถเข้าใจสาเหตุต้นตอของปัญหา ผ่านกระบวนการศึกษาเรียนรู้ การคิดอย่างมีเหตุ มีผล ด้วยวิธีการเชิงแนวคิดการวิจารณ์ ที่จะทำให้เกิดการวิเคราะห์และสังเคราะห์ต่อปัญหาและแสวงหาแนวทางแก้ไขด้วยเหตุและผล
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานร่วมกับองค์กรหรือผู้อื่นได้โดย การทำความเข้าใจ ศึกษา เรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล	นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะและมหาวิทยาลัย การทำงานร่วมกับองค์กรหรือผู้อื่นได้โดย การทำความเข้าใจ ศึกษา เรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล

ตาราง 7 (ต่อ)

สมรรถนะ	นิยามศัพท์เดิม	นิยามศัพท์ที่ปรับแก้
ความคิด สร้างสรรค์	นิสิตมีกระบวนการวิธีวิทยาในการศึกษาค้นคว้าในมิติใหม่ๆ ของศาสตร์ที่ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพกล้าแสดงออก ศึกษาเรียนรู้อย่างเท่าทันต่อภาวะการสร้างสรรค์ร่วมสมัย	นิสิตต้องมีการบวนการแนวคิดเชิงวิจารณ์และแนวคิดเชิงนวัตกรรมด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อย่างเท่าทันต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่ร่วมสมัย
ความสามารถใน การใช้เทคโนโลยี	นิสิตมีทักษะและเข้าใจ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล สารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการบริหาร ประเมินสารสนเทศ นำมาประยุกต์ใช้ภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย	นิสิตมีทักษะและเข้าใจ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล สารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจ แนวคิดในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย
ภาวะผู้นำ	นิสิตสามารถแสดงศักยภาพทั้งแนวคิด ทักษะในการทำงาน มีความมุ่งมั่นและสร้างแรงจูงใจในความเป็นเหตุเป็นผล พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความประนีประนอม และแสวงหาทางออกร่วมกันในทุกระดับของการทำงาน	นิสิตสามารถแสดงตนและอัตลักษณ์ วุฒิภาวะของผู้นำทั้งแนวคิด วิสัยทัศน์ ความเชื่อมั่น บุคลิกภาพความมุ่งมั่น หลักธรรมาภิบาล สร้างแรงจูงใจในความเป็นเหตุเป็นผล พร้อมที่จะรับฟังและเคารพ ความคิดที่แตกต่าง เผชิญหน้ากับข้อขัดแย้งอย่างประนีประนอม รวมทั้งแสวงหาทางเลือกและทางออกร่วมกันในทุกระดับของการทำงานและการตัดสินใจ

ตาราง 7 (ต่อ)

สมรรถนะ	นิยามศัพท์เดิม	นิยามศัพท์ที่ปรับแก้
ความรับผิดชอบ	นิสิตจะต้องมีวินัยในการศึกษาเรียนรู้ และมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียด รอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในทุกๆ ระดับบรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งมี จิตใจที่เปิดกว้าง ยอมรับผลของการ กระทำของตนเอง	นิสิตจะต้องมีวินัยในการศึกษาเรียนรู้ และมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริต ละเอียด รอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในทุกๆ ระดับบรรลุตามเป้าหมาย รวมทั้งมี จิตใจที่เปิดกว้าง ยอมรับผลของการ กระทำของตนเอง
ทักษะด้านอาชีพ	นิสิตมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ ได้ศึกษาเรียนรู้และมีความสามารถ ประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	นิสิตมีความรู้ ความสามารถ เชี่ยวชาญ ในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้และมี ความสามารถประยุกต์ใช้กับการ ทำงานและเท่าทันสถานการณ์ความ ต้องการทางสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ทักษะด้าน นวัตกรรม	นิสิตมีแนวคิดและทักษะความสามารถ ในการออกแบบเครื่องมือใหม่ๆ เพื่อ สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและล้ำยุค	นิสิตมีแนวคิด วิสัยทัศน์ ทักษะ ความสามารถในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21 ที่ล้ำ ยุค ทันสมัย และมีประโยชน์ต่อสังคม โดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพ
ทักษะการเรียนรู้	การแสวงหาแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเอง อย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อ แนวคิดทักษะในการสร้างสรรค์ที่ หลากหลาย	นิสิตมีแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองต่อแนวคิด ทักษะในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย ในศตวรรษที่ 21

สมรรถนะ	นิยามศัพท์เดิม	นิยามศัพท์ที่ปรับแก้
ทักษะการคิดวิเคราะห์	นิสิตสามารถมีกระบวนการทางความคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุมีผล แยกแยะประเด็น ปัญหา สร้างความเข้าใจในองค์รวมและแยกย่อย	นิสิตมีกระบวนการวิเคราะห์ สามารถแยกแยะประเด็นปัญหาทั้งในองค์รวม และแยกย่อย เพื่อสร้างความเข้าใจ อันนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	การใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและพึงพอใจในสังคมพหุวัฒนธรรม ที่มีความแตกต่าง หลากหลายของผู้คนในสังคมที่จะต้องเรียนรู้ เข้าใจ ยอมรับ และแสดงตัวตน	มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายแตกต่างของผู้คน ในศตวรรษที่ 21 อันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและมีพลังในการดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเข้าใจ อีกทั้งยังสามารถยอมรับในความแตกต่างของบุคคลและวัฒนธรรม และแสดงอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างมั่นใจ

2. สร้างข้อคำถามในแต่ละด้าน แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบโครงสร้างของเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถาม ความเที่ยงตรงโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ใช้ดัชนี IOC (Item Objective Congruence) ตรวจสอบการใช้ภาษา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ไว้ดังนี้

- 2.1 มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านศิลปกรรมศาสตร์
- 2.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับศิลปกรรม
- 2.3 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ผลการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถามมีเงื่อนไขให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนน คือ

- 1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด
- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด

ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ค่าดัชนี IOC ต้องมากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548)

ผู้วิจัยได้นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาคำนวณค่า IOC เป็นรายข้อและคัดเลือกรายการที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการพิจารณา มีดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 ข้อ
2. ทักษะการแก้ปัญหา มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 8 ข้อ
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ
4. ความคิดสร้างสรรค์ มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 8 ข้อ
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์

จำนวน 10 ข้อ

6. ภาวะผู้นำ มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ
7. ความรับผิดชอบ มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ
8. ทักษะด้านอาชีพ มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ
9. ทักษะด้านนวัตกรรม มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 9 ข้อ
10. ทักษะการเรียนรู้ มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 7 ข้อ
11. ทักษะการคิดวิเคราะห์ มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ
12. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม มีค่า IOC ที่ผ่านเกณฑ์

จำนวน 10 ข้อ

จากผลตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา พบว่า ข้อคำถามส่วนมากมีความตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเชื่อได้ว่าสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดนั้นได้ ส่วนข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหาไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยตัดข้อคำถามนั้นออก

3. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

4. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนิสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเชื่อมั่น(Reliability) ด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สมรรถนะ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
ทักษะการสื่อสาร	9	.79
ทักษะการแก้ปัญหา	8	.89
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	10	.92
ความคิดสร้างสรรค์	8	.97
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	10	.94
ภาวะผู้นำ	10	.84
ความรับผิดชอบ	10	.82
ทักษะด้านอาชีพ	10	.93
ทักษะด้านนวัตกรรม	9	.95
ทักษะการเรียนรู้	7	.86
ทักษะการคิดวิเคราะห์	10	.93
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	10	.84
รวม	111	.89

ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .79 - .97 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพในระดับสูง และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตร ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยสมรรถนะที่มีคะแนนสูงสุด ถือว่าสมรรถนะนั้นมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด ดังนี้

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 1 มีค่าเท่ากับ 12 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 2 มีค่าเท่ากับ 11 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 3 มีค่าเท่ากับ 10 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 4 มีค่าเท่ากับ 9 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 5 มีค่าเท่ากับ 8 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 6 มีค่าเท่ากับ 7 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 7 มีค่าเท่ากับ 6 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 8 มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 9 มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
 สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 10 มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
 สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 11 มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
 สมรรถนะที่เลือกเป็นอันดับ 12 มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2560 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 ยื่นหนังสือขออนุญาตจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.3.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.3 ดำเนินการติดต่ออาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการตรวจนิยามศัพท์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทำแบบสอบถามนิสิตชั้นปีที่ 4 และสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตร

1.3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

1.3.5 นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนิสิตชั้นปีที่ 4 ได้แก่ เพศ วุฒิ การศึกษา วิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นด้วยสูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็น I (importance) กับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน D (degree of success) และหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริง ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้ $PNI_{Modified} = (I-D)/D$ และจัดลำดับความต้องการจำเป็นตามค่า $PNI_{Modified}$ (นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

$$PNI_{Modified} = (I-D)/D$$

เมื่อ I (importance) แทน ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด

D (degree of success) แทน ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน
 ในการประเมินใช้ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ที่มีค่า 0.30 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ที่ถือเป็นความต้องการ
 จำเป็น ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย
 ดัชนีที่มีค่ามากจะแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อย
 (นางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น

2.1 การกำหนดประชากร

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยเลือกประชากร คือ อาจารย์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์
 เป็นกลุ่มที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตใน
 ศตวรรษที่ 21 และกำหนดตัวอย่างสำหรับการวิจัยในขั้นตอนนี้ ดังนี้

2.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 5 สาขาวิชา
 สาขาวิชาละ 2 คน รวมจำนวน 10 คน

2.1.2 นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะศิลปกรรมศาสตร์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
 จำนวน 5 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 5 คน รวมจำนวน 25 คน

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยสร้างข้อคำถามขึ้นจากการ
 สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ และการระบุสาเหตุของปัญหาจำเป็นด้าน
 สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 แล้วนำข้อคำถามมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ จากนั้นผู้วิจัยได้
 ปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา
 สมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2560 โดยมีรายละเอียด
 ดังต่อไปนี้

2.3.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอ
 ความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำหนดเวลาใน
 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.2 ดำเนินการติดต่ออาจารย์ประจำหลักสูตร และนิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการสัมภาษณ์

2.3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

2.3.4 นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากข้อมูลที่เก็บได้

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแนวทางการพัฒนา

3.1 การกำหนดประชากร

ขั้นตอนนี้ประชากร คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกลุ่มที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

3.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 1 คน รวมจำนวน 5 คน

3.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

- มีประสบการณ์ด้านศิลปกรรมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี
- ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 มาใช้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนการกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ใช้การสนทนากลุ่ม (focus group) สำหรับตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน และใช้การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาจากเกณฑ์ โครงสร้างของข้อคำถามของแบบสนทนากลุ่มและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารและผลจากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 แล้วนำข้อคำถามมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับภาษาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2560 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ดำเนินการติดต่ออาจารย์ประจำหลักสูตร ในการสนทนากลุ่ม และติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสัมภาษณ์

3.3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

3.3.4 นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ผลการสังเคราะห์จากการสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ประจำหลักสูตร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผลจากแบบสอบถาม และผลจากแบบสัมภาษณ์ มาเป็นส่วนหนึ่งในการหาแนวทางแก้ไข โดยเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้พัฒนา ซึ่งผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ คือ รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะแต่ละด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ มีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. ค่าร้อยละ (Percentage)
4. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เป็นเทคนิควิธีการวิจัยที่สร้างเนื้อหาหรือข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือ และมีข้อสรุปที่มีความเที่ยงตรงจากเนื้อหาไปสู่บริบทของเนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์
5. การคำนวณค่า Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

1.1 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลโดยนิสิตชั้นปีที่ 4

1.2 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

2.1 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ข้อมูลโดยนิสิตชั้นปีที่ 4

2.2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

3.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

1.1 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลโดยนิสิตชั้นปีที่ 4

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากนิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 จำนวน 150 คน ได้ตอบกลับมา จำนวน 121 คน ดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตชั้นปีที่ 4

ลำดับ	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต	I	D	I - D	PNI _{Modified}
ทักษะการสื่อสาร		4.29	3.07	1.21	0.39
1	มีทักษะการติดต่อสื่อสารภาษาไทย	4.47	3.10	1.37	0.44
2	มีทักษะการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศ	4.47	2.87	1.60	0.55
3	สื่อสารกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.30	2.73	1.57	0.57
4	มีทักษะการติดต่อสื่อสารเพื่อเปิดมิติการเรียนรู้	4.03	3.07	0.96	0.31
5	มีแนวคิดในการเรียนรู้เทคโนโลยี	4.40	3.10	1.30	0.41
6	มีวิสัยทัศน์การเรียนรู้เทคโนโลยี	4.20	3.33	0.87	0.26
7	มีทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีภาษาไทย	4.20	3.37	0.83	0.24
8	มีทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีภาษาอังกฤษ	4.23	3.13	1.10	0.35
9	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.30	2.97	1.33	0.44
ทักษะการแก้ปัญหา		4.35	3.25	1.11	0.34
10	สามารถเข้าใจสาเหตุต้นตอของปัญหาได้	4.50	3.27	1.23	0.37
11	มีกระบวนการในการเรียนรู้ปัญหาได้	4.33	3.23	1.10	0.34
12	มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุและผล	4.40	3.10	1.30	0.41
13	มีกระบวนการในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุมีผล	4.50	3.30	1.20	0.36
14	สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีเชิงแนวคิดการวิจารณ์	4.40	3.40	1.00	0.29
15	สามารถวิเคราะห์ปัญหาด้วยเหตุและผล	4.13	3.17	0.96	0.30
16	สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	3.17	1.20	0.37
17	แสวงหาแนวทางแก้ไขด้วยเหตุและผล	4.20	3.33	0.87	0.26
การทำงานร่วมกับผู้อื่น		4.37	3.28	1.09	0.33
18	เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะ	4.23	3.37	0.86	0.25
19	เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มหาวิทยาลัย	4.47	3.43	1.04	0.30
20	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.23	3.47	0.76	0.21
21	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.30	2.97	1.33	0.44
22	เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล	4.30	3.37	0.93	0.27
23	อาสาช่วยเหลือในการทำงาน	4.47	3.10	1.37	0.44
24	เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นต่างๆ	4.43	2.90	1.53	0.52
25	ไม่เอาเปรียบผู้อื่นในเวลาทำงาน	4.47	3.47	1.00	0.28
26	ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในเวลาทำงาน	4.37	3.17	1.20	0.37
27	พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำงานผิดพลาด	4.40	3.57	0.83	0.23

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับ	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต	I	D	I - D	PNI _{Modified}
ความคิดสร้างสรรค์		4.23	3.16	1.07	0.33
28	ใช้ความคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน	4.20	3.33	0.87	0.26
29	สร้างผลงานโดยคำนึงถึงความต้องการของสังคม	4.10	3.03	1.07	0.35
30	สร้างสรรค์ผลงานด้วยแนวคิดใหม่ๆ	4.20	3.33	0.87	0.26
31	ปรับกระบวนการสร้างสรรค์ที่แตกต่างออกไป	4.20	3.37	0.83	0.24
32	ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ	4.07	3.13	0.94	0.30
33	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาสังคม	4.37	3.17	1.20	0.37
34	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาทางวัฒนธรรม	4.20	3.03	1.17	0.38
35	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาเทคโนโลยีร่วมสมัย	4.47	2.87	1.60	0.55
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี		4.28	3.21	1.07	0.33
36	มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม	4.17	3.23	0.94	0.29
37	มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี	4.13	3.17	0.96	0.30
38	สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	4.37	3.17	1.20	0.37
39	ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่	4.20	3.37	0.83	0.24
40	ใช้เทคโนโลยีภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย	4.17	3.00	1.17	0.39
41	การใช้เทคโนโลยีจำเป็นในชีวิตประจำวัน	4.40	3.40	1.00	0.29
42	ค้นหาความรู้ใหม่ๆ โดยใช้เทคโนโลยี	4.23	3.10	1.13	0.36
43	ใช้เทคโนโลยีช่วยทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	3.30	1.03	0.31
44	ติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้เทคโนโลยี	4.30	3.23	1.07	0.33
45	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.47	3.10	1.37	0.44
ภาวะผู้นำ		4.31	3.22	1.09	0.33
46	สามารถแสดงตนของภาวะผู้นำในการทำงานได้	4.33	3.17	1.16	0.36
47	สร้างแรงจูงใจในการทำงานอย่างเป็นเหตุและผล	4.30	3.27	1.03	0.31
48	รับฟังและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง	4.47	3.47	1.00	0.28
49	เผชิญหน้ากับข้อขัดแย้งอย่างประนีประนอม	4.30	3.17	1.13	0.35
50	สามารถหาแนวทางร่วมกันเพื่อตัดสินใจในการทำงาน	4.40	3.20	1.20	0.37
51	มีความสามารถในการมอบหมายงาน	4.13	3.17	0.96	0.30
52	ยอมรับความผิดพลาดของเพื่อนร่วมงานได้	4.23	3.10	1.13	0.36
53	สามารถทำให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน	4.33	3.30	1.03	0.31

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับ	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต	I	D	I - D	PNI _{Modified}
54	มีเหตุผลในการกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้	4.43	3.33	1.10	0.33
55	นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตัวเอง	4.17	3.03	1.14	0.37
ความรับผิดชอบ		4.26	3.23	1.03	0.31
56	มีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	3.90	3.03	0.87	0.28
57	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.80	3.00	0.80	0.26
58	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน	4.40	3.40	1.00	0.29
59	มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	4.33	3.43	0.90	0.26
60	ยอมรับผลการกระทำของตนเองที่เกิดขึ้น	4.40	3.57	0.83	0.23
61	สามารถทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จทันเวลากำหนด	4.40	3.40	1.00	0.29
62	สามารถลำดับความสำคัญของงานได้	4.47	2.87	1.60	0.55
63	สามารถวางแผนการทำงานได้	4.50	3.30	1.20	0.36
64	สามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน	4.37	3.17	1.20	0.37
65	มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง	4.07	3.13	0.94	0.30
ทักษะด้านอาชีพ		4.32	3.12	1.20	0.38
66	มีความรู้ในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้	4.33	3.17	1.16	0.36
67	มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้	4.30	3.07	1.23	0.40
68	นำความรู้ในวิชาชีพมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้	4.23	3.13	1.10	0.35
69	ทันต่อความต้องการทางสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้	4.43	3.10	1.33	0.42
70	ใช้ทักษะอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.37	3.17	1.20	0.37
71	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาที่เรียนกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.17	3.03	1.14	0.37
72	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาอื่นกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.43	2.90	1.53	0.52
73	มีทักษะในการใช้เครื่องมือในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงาน	4.33	3.23	1.10	0.34
74	สามารถทำงานให้สำเร็จภายใต้ความกดดัน	4.23	3.10	1.13	0.36
75	มีความอดทนในการทำงานหนักได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	3.30	1.03	0.31
ทักษะด้านนวัตกรรม		4.16	2.92	1.24	0.42
76	มีแนวคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21	4.10	2.60	1.50	0.57
77	มีวิสัยทัศน์สร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21	4.10	2.83	1.27	0.44
78	มีทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21	4.30	2.80	1.50	0.53

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับ	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต	I	D	I - D	PNI _{Modified}
79	สร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21 ได้	4.10	2.97	1.13	0.38
80	สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความทันสมัย	4.27	2.83	1.44	0.50
81	สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม	4.17	3.07	1.10	0.35
82	สร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.20	3.00	1.20	0.40
83	สามารถออกแบบเครื่องมือใหม่ๆได้	4.10	3.17	0.93	0.29
84	สามารถนำเสนอนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการเรียน	4.10	2.97	1.13	0.38
ทักษะการเรียนรู้		4.31	3.13	1.18	0.37
85	สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้	4.43	3.10	1.33	0.42
86	มีแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.27	3.07	1.20	0.39
87	เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ	4.30	3.23	1.07	0.33
88	เรียนรู้ด้วยตัวเองในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย	4.47	3.10	1.37	0.44
89	มีทักษะการสร้างสรรค์ที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21	4.17	3.03	1.14	0.37
90	มีการทบทวนหลังการเรียนรู้	4.23	3.10	1.13	0.36
91	สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในวิชาต่างๆได้	4.33	3.30	1.03	0.31
ทักษะการคิดวิเคราะห์		4.32	3.16	1.16	0.36
92	มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.23	3.10	1.13	0.36
93	สามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ	4.40	3.10	1.30	0.41
94	สามารถวิเคราะห์ปัญหาในองค์รวมได้	4.23	3.10	1.13	0.36
95	สามารถวิเคราะห์ปัญหาเป็นแยกย่อยได้	4.33	3.30	1.03	0.31
96	สามารถเข้าใจประเด็นปัญหาได้	4.43	3.33	1.10	0.33
97	แก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล	4.17	3.03	1.14	0.37
98	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.30	3.23	1.07	0.33
99	สามารถคิดสังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.27	3.07	1.20	0.39
100	สามารถคิดอย่างสร้างสรรค์	4.47	3.10	1.37	0.44
101	ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	4.40	3.20	1.20	0.37
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม		4.30	3.10	1.20	0.38
102	มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.20	3.03	1.17	0.38
103	สามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ	4.10	3.10	1.00	0.32
104	สามารถวิเคราะห์ปัญหาในองค์รวมได้	4.20	3.00	1.20	0.40

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับ	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต	I	D	I - D	$PNI_{Modified}$
105	สามารถวิเคราะห์ปัญหาเป็นแยกย่อยได้	4.53	3.50	1.03	0.29
106	สามารถเข้าใจประเด็นปัญหาได้	4.43	2.90	1.53	0.52
107	แก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล	4.43	3.33	1.10	0.33
108	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.27	3.07	1.20	0.39
109	สามารถคิดสังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.47	3.10	1.37	0.44
110	สามารถคิดอย่างสร้างสรรค์	4.10	2.83	1.27	0.44
111	ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	4.23	3.10	1.13	0.36

ผลการวิเคราะห์ พบว่า สมรรถนะที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ทักษะด้านนวัตกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.425$ รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.395$ ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.387$ ทักษะด้านอาชีพ โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.383$ ทักษะการเรียนรู้ โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.377$ ทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.367$ ทักษะการแก้ปัญหา โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.341$ ภาวะผู้นำ โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.339$ ความคิดสร้างสรรค์ โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.338$ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.333$ การทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.332$ และ ความรับผิดชอบ โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.319$ ตามลำดับ เมื่อได้สมรรถนะที่ต้องการพัฒนาแล้ว พบว่านิสิตมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทุกด้าน ผู้วิจัยนำสมรรถนะที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ดังตาราง 10

ตาราง 10 การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของ
นิสิตชั้นปีที่ 4

สมรรถนะ	I	D	$PNI_{Modified}$	ลำดับ ความสำคัญ
ทักษะด้านนวัตกรรม	4.16	2.92	0.425	1
ทักษะการสื่อสาร	4.29	3.07	0.395	2
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	4.30	3.10	0.387	3
ทักษะด้านอาชีพ	4.32	3.12	0.383	4
ทักษะการเรียนรู้	4.31	3.13	0.377	5
ทักษะการคิดวิเคราะห์	4.32	3.16	0.367	6
ทักษะการแก้ปัญหา	4.35	3.25	0.341	7
ภาวะผู้นำ	4.32	3.22	0.339	8
ความคิดสร้างสรรค์	4.23	3.16	0.338	9
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.28	3.21	0.333	10
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.37	3.28	0.332	11
ความรับผิดชอบ	4.26	3.23	0.319	12

ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ที่นิสิตต้องการพัฒนา ผู้วิจัยเลือกศึกษาสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา 3 อันดับแรกที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ทักษะด้านนวัตกรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.425$ รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.395$ และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม โดยมีค่า $PNI_{Modified} = 0.387$ ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร

ผู้วิจัยนำสมรรถนะที่ได้ทั้ง 12 ด้าน มาสัมภาษณ์กับอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 5 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 2 คน รวมจำนวน 10 คน โดยถามถึงสมรรถนะของนิสิตที่อาจารย์ประจำหลักสูตรเห็นว่าต้องการจะพัฒนามากที่สุด

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์การระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ทักษะ	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 1	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 2	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 3	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 4	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 5	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 6	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 7	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 8	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 9	อาจารย์ประจำหลักสูตร คนที่ 10	คะแนน
ทักษะการสื่อสาร	11	3	12	4	1	5	6	6	9	12	69
ทักษะการแก้ปัญหา	3	2	8	3	3	4	7	9	8	0	47
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	1	4	7	6	2	2	10	7	2	0	41
ความคิดสร้างสรรค์	10	12	9	10	12	12	12	10	5	0	92
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	9	8	5	2	4	10	4	5	7	0	54
ภาวะผู้นำ	8	6	3	1	6	3	5	3	6	0	41
ความรับผิดชอบ	7	11	6	5	5	6	11	8	12	0	71
ทักษะด้านอาชีพ	6	10	1	9	10	11	2	2	10	0	61
ทักษะด้านนวัตกรรม	5	5	2	8	11	9	3	12	4	0	59
ทักษะการเรียนรู้	4	9	4	12	8	8	9	4	11	0	69
ทักษะการคิดวิเคราะห์	12	7	10	11	9	7	8	11	3	0	78
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคม	2	1	11	7	7	1	1	1	1	0	32
ต่างวัฒนธรรม											

จากตาราง ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของอาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่าสมรรถนะที่อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องการพัฒนา คือ 1) ความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) ความรับผิดชอบ 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการเรียนรู้ 6) ทักษะด้านอาชีพ 7) ทักษะด้านนวัตกรรม 8) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 9) ทักษะการแก้ปัญหา 10) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 11) ภาวะผู้นำ และ 12) ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ตามลำดับ เมื่อได้สมรรถนะที่

ต้องการแล้ว ผู้วิจัยนำสมรรถนะที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ดังตาราง 12

ตาราง 12 การจัดลำดับความความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

สมรรถนะ	ลำดับความสำคัญ
ความคิดสร้างสรรค์	1
ทักษะการคิดวิเคราะห์	2
ความรับผิดชอบ	3
ทักษะการสื่อสาร	4
ทักษะการเรียนรู้	5
ทักษะด้านอาชีพ	6
ทักษะด้านนวัตกรรม	7
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	8
ทักษะการแก้ปัญหา	9
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	10
ภาวะผู้นำ	11
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	12

จากผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ที่อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องการพัฒนา ผู้วิจัยเลือกศึกษาสมรรถนะ 3 อันดับแรก ที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตมากที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความรับผิดชอบ ตามลำดับ

ตาราง 13 สมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของนิสิตตามความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ประจำหลักสูตร

สมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของนิสิต	สมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของอาจารย์ประจำหลักสูตร
1. ทักษะด้านนวัตกรรม	1. ความคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการสื่อสาร	2. ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	3. ความรับผิดชอบ

จากตาราง 13 พบว่า ผลการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของนิสิตและอาจารย์ประจำหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน โดยสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของนิสิต ได้แก่ ทักษะด้านนวัตกรรม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ในขณะที่สมรรถนะที่ต้องการพัฒนานิสิตของอาจารย์ประจำหลักสูตร ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความรับผิดชอบ ผู้วิจัยจึงศึกษาสมรรถนะทั้ง 6 ด้าน โดยนำมาวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการพัฒนาต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์โดยจำแนกเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 5 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 2 คน รวมจำนวน 10 คน และนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะศิลปกรรมศาสตร์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 5 สาขาวิชา สาขาวิชาละ 5 คน รวมจำนวน 25 คน ซึ่งได้ผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ข้อมูลโดยนิสิตชั้นปีที่ 4

1. ทักษะด้านนวัตกรรม สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะนวัตกรรม เนื่องจาก สภาพแวดล้อมมีความทันสมัยขึ้น และมีการแข่งขันที่สูง การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากนวัตกรรมต่างๆ และศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้นิสิตสามารถสร้างสรรค์ผลงาน คิดค้นอะไรที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ให้มากขึ้น นำมาปรับใช้กับการใช้ชีวิตประจำวัน และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการทำงานต่อไป

ตาราง 14 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านนวัตกรรม

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านนวัตกรรม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	8	32	1
การปรับปรุงและพัฒนาที่เป็นประโยชน์	8	32	1
เพื่อการประกอบอาชีพ	7	28	3
เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ	2	8	4

จากตาราง 14 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านนวัตกรรม พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และการปรับปรุงและพัฒนาที่เป็นประโยชน์

2. ทักษะการสื่อสาร สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะการสื่อสาร เนื่องจาก การสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูล เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น สามารถใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกของตนเองอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่างๆ แต่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้นิสิตมีทักษะการสื่อสารที่ไม่ดี การสื่อสารที่อาจทำให้ประสบความล้มเหลวในการทำงาน

ตาราง 15 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการสื่อสาร

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการสื่อสาร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ	8	32	1
นำมาปรับใช้กับการทำงาน การติดต่อประสานงานกับผู้อื่น	8	32	1
การสื่อสารเป็นสื่อกลาง สามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้	5	20	3
มีทักษะการสื่อสารที่ไม่ดี การสื่อสารที่บกพร่อง	4	16	4

จากตาราง 15 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านทักษะการสื่อสาร พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ นำการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ และนำมาปรับใช้กับการทำงาน การติดต่อประสานงานกับผู้อื่น

3. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม เนื่องจากนิสิตขาดความรู้ทางด้านการใช้ชีวิตจึงควรเร่งพัฒนาเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม เรียนรู้แนวทางในการใช้ชีวิตที่ถูกต้อง สามารถวางแผนในการดำเนินชีวิต และนำกระบวนการต่างๆ มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ตาราง 16 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	13	52	1
นำมาวางแผนในการดำเนินชีวิต	9	36	2
มีความรู้ทางด้านการใช้ชีวิตน้อย	2	8	3

จากตาราง 16 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านนวัตกรรม พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ข้อมูลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ความคิดสร้างสรรค์ สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจาก ต้องการให้นิสิตเป็นผู้ที่มีความคิดแปลกใหม่ มีความแตกต่างและโดดเด่น สามารถนำความรู้มาพัฒนาต่อยอดเป็นสิ่งใหม่ อีกทั้งความคิดสร้างสรรค์ยังสามารถเพิ่มช่องทางในการสื่อสารศิลปะที่หลากหลาย นอกจากนี้การขับเคลื่อนนวัตกรรมด้วยความคิดสร้างสรรค์นั้นสอดคล้องกับศาสตร์ทางสาขาศิลปกรรม

ตาราง 17 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านความคิดสร้างสรรค์

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านความคิดสร้างสรรค์	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
ต้องการความแตกต่างและนำมาพัฒนา	7	70	1
ช่องทางในการสื่อสารศิลปะที่หลากหลาย	1	10	2
การขับเคลื่อนนวัตกรรมด้วยความคิดสร้างสรรค์	1	10	2
สอดคล้องกับศาสตร์ทางศิลปกรรม	1	10	2

จากตาราง 17 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ ต้องการความแตกต่างและนำมาพัฒนา

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ เนื่องจาก ต้องการให้นิสิตมีแนวคิดเชิงวิพากษ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ แยกแยะความซับซ้อนของโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม พร้อมทั้งคิดวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล ทราบวัตถุประสงค์และทำงานสอดคล้องกับบริบทที่จำเป็น

ตาราง 18 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ทักษะการคิดวิเคราะห์

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
คิดอย่างมีเหตุมีผล	8	80	1
รู้วัตถุประสงค์และทำงานสอดคล้อง	1	10	2
คิดอย่างสุขุมลึกซึ้ง	1	10	2

จากตาราง 18 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ การคิดอย่างมีเหตุและผล

3. ความรับผิดชอบ สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านความรับผิดชอบ เนื่องจาก ต้องการให้นิสิตรู้จักหน้าที่ มีวินัยและความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่เห็นแก่ตัว ไม่สร้างปัญหาให้ผู้อื่น และไม่ทำให้อื่นได้รับความเสียหาย พร้อมทั้งยอมรับผลการกระทำของตน

ตาราง 19 ผลการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
ด้านความรับผิดชอบ

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นด้านรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
มีวินัยและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	9	90	1
ไม่สร้างปัญหาให้ผู้อื่น	1	10	2

จากตาราง 19 การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านความรับผิดชอบ พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด คือ มีวินัยและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

การวิเคราะห์แนวทางเพื่อการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (focus group) อาจารย์ประจำหลักสูตร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ทักษะด้านนวัตกรรม ควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร จัดระบบการทำงานใหม่ โดยเรียนเป็นเรื่องๆ และอาจารย์ต้องพัฒนาตัวเองให้เท่าทันนิสิต เพื่อจะได้ทันความคิด และมีความเห็นไปในทางเดียวกัน มีความคิดแบบเปิด และฝึกการสร้างแนวคิดใหม่และมีคุณค่า สามารถสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยอมรับความคิดและสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

2. ทักษะการสื่อสาร ปรับปรุงการสอน โดยเน้นทักษะการสื่อสาร เพราะนิสิตส่วนมากขาดทักษะการสื่อสารที่ดี ควรฝึกให้นิสิตมีการนำเสนองานในคาบเรียน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน กล่าวถึงข้อดี ข้อเสีย และให้ข้อเสนอแนะที่ดี

3. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ควรเสริมสร้างองค์ความรู้ที่มีการบูรณาการในรายวิชา และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละบุคคล

4. ความคิดสร้างสรรค์ ฝึกนิสิตมีความคิดที่หลากหลาย สามารถอธิบายและวิเคราะห์ พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

5. ทักษะการคิดวิเคราะห์ ควรปรับปรุงการสอน โดยฝึกนิสิตรู้จักแยกแยะประเด็นของปัญหา และหาแนวทางแก้ไข เน้นการคิดอย่างมีเหตุมีผล และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกวิธี พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นิสิตเข้ามาปรึกษาในการแก้ปัญหา รับฟังข้อมูล และเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ถูกต้อง

6. ความรับผิดชอบ ควรจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกรายวิชาให้มีการมอบหมายงานเพื่อประเมินความรับผิดชอบของนิสิต ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาการส่งงานให้ชัดเจนและติดตามกำกับกับความรับผิดชอบของนิสิตอย่างต่อเนื่อง

3.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ทักษะด้านนวัตกรรม หลักสูตรควรส่งเสริมและสนับสนุนนิสิตที่มีความคิดที่แตกต่างและโดดเด่นที่สามารถต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้นิสิตเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้นักกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านนวัตกรรม ตลอดจนถ่ายทอดประสบการณ์ของอาจารย์ให้นิสิตเพื่อเป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้รู้

2. ทักษะการสื่อสาร หลักสูตรควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอน โดยสอดแทรกการจัดการกิจกรรมการสื่อสารในรายวิชา มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย และควรใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน พร้อมทั้งฝึกการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเรียนรู้การปรับเปลี่ยนเทคนิคการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มคน

3. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมนอกสถานที่ การลงพื้นที่ทำให้นิสิตได้เรียนรู้การใช้ชีวิตจริง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน

4. ความคิดสร้างสรรค์ ควรเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ที่ดีมีคุณภาพ มีอิสระในการคิดและการทำงาน พยายามปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ และมีความตั้งใจจริง ฝึกอบรมเทคนิค ทักษะใน

การสร้างสรรค์ ทั้งด้าน ทักษะศิลป์ การแสดง นาฏศิลป์ และดนตรี ส่งเสริมและสนับสนุนให้คิดค้น ผลงานอย่างไม่มีขีดจำกัด ช่วยกันระดมสมอง ทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ ขึ้นมากมาย ไม่ยึดติดกับ ความคิดแบบเดิมๆ และใช้การเปรียบเทียบจะทำให้คิดในมุมที่แตกต่างได้ พร้อมทั้งให้กำลังใจและเอาใจใส่ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

5. ทักษะการคิดวิเคราะห์ ควรปรับเนื้อหารายวิชาหรือจัดกิจกรรม ฝึกให้นิสิตคิด วิเคราะห์ การคิดวิจารณ์ญาณ การคิดวิพากษ์วิจารณ์ผลงานทั้งของตนเองและผู้อื่น โดยใช้เหตุและผล ในการประเมิน

6. ความรับผิดชอบ ควรสอดแทรกการมีวินัยในตนเอง การมอบหมายงาน การมุ่งมั่นใน การทำงาน ฝึกให้นิสิตวางแผนการทำงาน และทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ และทำงานได้สำเร็จ ตามเป้าหมายและส่งทันตามกำหนด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ 1) ระบุความต้องการจำเป็น โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ 2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้การแบบสัมภาษณ์ และ 3) การกำหนดแนวทางการพัฒนา โดยใช้การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 121 คน อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 15 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 และแนวคำถามในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางพัฒนา

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

การกำหนดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นพัฒนาสมรรถนะนิสิตทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่เร่งด่วนที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ ทักษะด้านอาชีพ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านนวัตกรรม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาวะผู้นำ และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ตามลำดับ แต่ในส่วนของนิสิตชั้นปีที่ 4 วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทุกด้านเช่นเดียวกัน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่เร่งด่วนที่สุด คือ ทักษะด้านนวัตกรรม รองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ทักษะด้านอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ภาวะผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบ ตามลำดับ และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า

1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องการพัฒนาสมรรถนะมากที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความรับผิดชอบ ตามลำดับ

1.2 นิสิตชั้นปีที่ 4 ต้องการพัฒนาสมรรถนะมากที่สุด คือ ทักษะด้านนวัตกรรม รองลงมาคือ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ตามลำดับ

2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ในแต่ละด้าน จากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า

2.1 ความคิดสร้างสรรค์ สาเหตุสำคัญที่ต้องพัฒนามากที่สุด คือ ต้องการให้นิสิตเป็นผู้ที่มีความคิดแปลกใหม่ มีความแตกต่างและโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดเป็นสิ่งใหม่

2.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ สาเหตุที่สำคัญที่สุด คือ ต้องการให้นิสิตมีแนวคิดเชิงวิพากษ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ แยกแยะความซับซ้อนของโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างเป็นเหตุเป็นผล

2.3 ความรับผิดชอบ สาเหตุของความจำเป็นที่ต้องพัฒนามากที่สุด คือ ต้องการให้นิสิตรู้จักหน้าที่ มีวินัย และความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

2.4 ทักษะด้านนวัตกรรม สาเหตุที่สำคัญที่สุดก็เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมและสังคมมีความทันสมัยมากขึ้น มีการแข่งขันสูง การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากนวัตกรรมต่างๆ และศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะทำให้นิสิตสามารถสร้างสรรค์ผลงานและคิดค้นสิ่งที่เป็นประโยชน์และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.5 ทักษะการสื่อสาร สาเหตุที่สำคัญที่ต้องพัฒนาสมรรถนะด้านนี้ เนื่องมาจากการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูล เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการติดต่อประสานงานกับผู้อื่นจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ถ้านิสิตมีทักษะการสื่อสารที่ไม่ดีอาจทำให้ประสบความล้มเหลวในการทำงาน

2.6 ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม สาเหตุที่ต้องพัฒนาสมรรถนะด้านนี้ เนื่องมาจากปัจจุบันเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม มีความแตกต่าง หลากหลายของผู้คนในสังคมที่ต้องเรียนรู้ นิสิตจำเป็นต้องมีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย

3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ในแต่ละด้านจากการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

3.1 แนวทางที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) การอบรมและฝึกการสร้างสรรค์ผลงาน และ 2) สร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์

3.2 แนวทางที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คือ 1) ฝึกการวิเคราะห์ 2) ปรับเนื้อหารายวิชา และ 3) ปรัชญาแนวทางการแก้ปัญหา

3.3 แนวทางที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาความรับผิดชอบ คือ 1) การมอบหมายงาน และ 2) จัดกิจกรรมในวิชาเรียนหรือศึกษานอกสถานที่

3.4 แนวทางที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรม คือ 1) การฝึกความคิดที่แปลกใหม่ 2) ปรับโครงสร้างการสอน และ 3) ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

3.5 แนวทางที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร คือ 1) ปรับและพัฒนารูปแบบการสอน และ 2) ฝึกการสื่อสาร

3.6 แนวทางที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม คือ 1) การศึกษานอกสถานที่ และ 2) เสริมสร้างองค์ความรู้

อภิปรายผล

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นพัฒนาสมรรถนะนิสิตทุกด้าน เมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 พบว่า สมรรถนะที่ต้องการเร่งด่วนที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และความรับผิดชอบ ตามลำดับ ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 4 มีความต้องการจำเป็นพัฒนาสมรรถนะนิสิตทุกด้าน เมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 พบว่า สมรรถนะที่ต้องการเร่งด่วนที่สุด คือ ทักษะด้านนวัตกรรม รองลงมาคือ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ตามลำดับ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรและนิสิตชั้นปีที่ 4 มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะที่แตกต่างกัน หลังจากวิเคราะห์แล้ว พบว่า สมรรถนะทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญที่แตกต่างกัน

สามารถพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกันได้ อาทิ ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ ธันยพร โรจนสังวร (2556) พบว่า ลักษณะพื้นฐานของการเรียนด้านศิลปกรรมศาสตร์ ต้องอาศัยการคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเรียน นิสิตทุกคนพึงจะมี และนวัตกรรมเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาปรับปรุงใหม่และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อได้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อต้องการให้นิสิตมีวิธีการคิด เน้นกระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหา การคิดจำแนกแยกแยะ การคิดวิพากษ์วิจารณ์ การคิดตีความ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ และการคิดแบบย้อนทวน จะสามารถทำให้นิสิตสามารถแยกแยะแต่ละประเด็นออกได้ พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความรับผิดชอบ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเต็มความสามารถ และยอมรับผลแห่งการกระทำของตน ทักษะการสื่อสาร เพื่อให้นิสิตสามารถใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกร่างกายของตนเองอย่างเหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่างๆ โดยสอดคล้องกับทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ที่เป็นการกระทำสิ่งต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิต สามารถนำเอาทักษะต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และสามารถปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีความสุข

2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

จากผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตที่น่าสนใจในการอภิปรายมี 6 ประเด็นดังนี้

1. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ ต้องการความแตกต่างและนำมาพัฒนาทำให้มีผลงานที่โดดเด่น เป็นที่สนใจ และพัฒนาสู่การประกอบอาชีพต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) ที่กล่าวว่า ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะเรียนรู้ตลอดชีวิต ควรมีทักษะความคิดสร้างสรรค์ประกอบอยู่ด้วย โดยทักษะนี้จะหมายรวมถึงการสร้างสรรคและนวัตกรรม ทำให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาของคณะศิลปกรรมศาสตร์ เนื่องจากคุณค่าทางศิลปะเกี่ยวข้องกับความคิด หากนิสิตมีความคิดที่แตกต่างจะสามารถแสดงอัตลักษณ์ของนิสิตได้และเป็นไปตามเป้าประสงค์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ คือ มุ่งเน้นการสร้างสรรคอย่างมีวิจารณญาณบนรากฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ (2560)

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ ต้องการให้นิสิตมีแนวคิดเชิงวิพากษ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ แยกแยะความซับซ้อนของโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม พร้อมทั้งคิดวิเคราะห์คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล ทราบวัตถุประสงค์และทำงานสอดคล้องกับบริบทที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่กล่าวว่า นิสิตต้องคิดวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์

คิดสังเคราะห์แนวทางในการสร้างชิ้นงานได้อย่างมีขั้นตอน ใช้ความคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงาน รวมถึงการแสวงหาแนวทางหลากหลายในการแก้ปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยประสบมาก่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดวิเคราะห์ปัญหาถึงสาเหตุและวิธีการแก้ไข รวมถึงคิดแยกแยะประเด็นปัญหาในแง่มุมต่างๆ และสอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) ที่กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะการคิดขั้นสูงที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ประสบการณ์ เพื่อที่จะได้มีวิธีการ หรือหนทางที่ดีที่สุด ที่จะเลือกใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

3. ความรับผิดชอบ ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ ให้นิสิตรู้จักหน้าที่ มีวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่เห็นแก่ตัว ไม่สร้างปัญหาให้ผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย พร้อมทั้งยอมรับสิ่งที่ผิด ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2558) ที่กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบเป็นทักษะสำคัญ ต้องยึดมั่นเพื่อให้มีคุณค่ากับสังคมให้สังคมมีคุณภาพและความรับผิดชอบ เสียสละ และมีจิตสาธารณะ

4. ทักษะด้านนวัตกรรม ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ สภาพแวดล้อมมีความทันสมัยขึ้น และมีการแข่งขันที่สูง การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากนวัตกรรมต่างๆ และศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้นิสิตสามารถสร้างสรรค์ผลงาน คิดค้นอะไรที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ให้มากขึ้น นำมาปรับใช้กับการใช้ชีวิตประจำวัน และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการทำงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2558) ที่กล่าวว่า นวัตกรรมเป็นทักษะที่สืบเนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์ เมื่อคิดสร้างสรรค์แล้วต้องนำมาพัฒนาผลผลิตใหม่ๆ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมขึ้นมาให้ได้ และมีคุณภาพสูงพอที่จะแข่งกับโลกได้ และสอดคล้องกับสุไม บิลไบ (2558) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ในการเรียนรู้ การประยุกต์ความรู้ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงสามารถสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ เทคนิค วิธีการ และ/หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้

5. ทักษะการสื่อสาร ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ การสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูล เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น สามารถใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อแสดงความรู้สึกร่างกายของตนเองอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่างๆ แต่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้นิสิตมีทักษะการสื่อสารที่ไม่ดี การสื่อสารที่อาจทำให้ประสบความล้มเหลวในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่กล่าวว่า การรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา รวมทั้งเลือกใช้และบูรณาการสื่อหรือเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ เลือกใช้จัดการสื่อและเทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆ เช่น ตัวอักษร รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง ในการสร้างชิ้นงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ นิสิตขาดความรู้ทางด้านการใช้ชีวิตจึงควรเร่งพัฒนาเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม เรียนรู้แนวทางในการใช้ชีวิตที่ถูกต้อง สามารถวางแผนในการดำเนินชีวิต และนำกระบวนการต่างๆ มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งสอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพยาร์ ยินดีสุข (2558) ที่กล่าวว่าความสามารถเชี่ยวชาญในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขที่จะอยู่ร่วมกัน เรา รู้เขา ในวิถีชีวิตการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งประเพณีและวัฒนธรรมของต่างชาติ ทั้งประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ในแต่ละด้านจากการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ความคิดสร้างสรรค์ ควรฝึกนิสิตให้มีความคิดที่หลากหลาย สามารถอธิบายและวิเคราะห์พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ให้มากขึ้น พร้อมทั้งเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ที่ดีมีคุณภาพ มีอิสระในการคิดและการทำงาน พยายามปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ และมีความตั้งใจจริง ฝึกอบรมเทคนิค ทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ ขึ้นมากมาย ไม่ยึดติดกับความคิดแบบเดิมๆ และใช้การเปรียบเทียบจะทำให้คิดในมุมที่แตกต่างได้ พร้อมทั้งให้กำลังใจและเอาใจใส่ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน นอกจากนี้ยังพบว่า นโยบายการบริหารงานด้านการผลิตบัณฑิต ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เน้นความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (2558) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญพร โรจนสังวร (2556) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของนิสิต พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็วส่งผลให้นิสิตในคณะศิลปกรรมศาสตร์ต้องมีคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งจะคิดนอกกรอบเพื่อพัฒนางานศิลปะอยู่เสมอ

3.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ควรปรับปรุงการสอน โดยฝึกนิสิตรู้จักแยกแยะประเด็นของปัญหา และหาแนวทางแก้ไข เน้นการคิดอย่างมีเหตุมีผล และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกวิธี พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นิสิตเข้ามาปรึกษาในการแก้ปัญหา รับฟังข้อมูล และเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่ถูกต้อง ควรปรับเนื้อหารายวิชาหรือจัดกิจกรรม ฝึกให้นิสิตคิดวิเคราะห์ การคิดวิจารณ์ญาณ การคิดวิพากษ์วิจารณ์ผลงานทั้งของตนเองและผู้อื่น โดยใช้เหตุและผลในการประเมิน โดยอาจารย์ทำความเข้าใจและนำกระบวนการคิดวิเคราะห์มาบูรณาการเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนิสิต เนื่องจากอุปสรรคที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนิสิต อาทิ อาจารย์ให้ความสำคัญกับคำตอบมากกว่ากระบวนการ ทำ

ให้นิสิตใช้สมองในการจำมากกว่าใช้ศักยภาพทางสมองคิดวิเคราะห์ การกำหนดสถานการณ์ปัญหา เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์ ให้นิสิตสนใจที่จะแก้ปัญหามากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของรุ่งนภา จันทรา (2560) เรื่อง ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิด วิเคราะห์ที่มีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ให้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) ที่บูรณาการในรายวิชาและจัดให้นิสิตทุกชั้นปี การ จัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง (Authentic Learning) ที่มีการออกแบบ การเรียนรู้ให้นักศึกษาได้ เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด ซึ่งมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้แก่ นักศึกษาในศตวรรษ ที่ 21

3.3 ความรับผิดชอบ แนวทางที่สำคัญที่สุด คือ ควรจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรก การมีวินัยในตนเองในรายวิชา โดยการมอบหมายงาน ฝึกให้นิสิตวางแผนการทำงาน และทำงานอย่าง เป็นขั้นตอน มีระบบ เพื่อประเมินความรับผิดชอบของนิสิต ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาการส่งงาน ให้ชัดเจนและติดตามกำกับความรับผิดชอบของนิสิตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยุทธ เลิศพาชิน (2555) เรื่องการสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการผู้ใช้ บัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ความรับผิดชอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่ การงาน มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีสัมมาคารวะ ให้ความร่วมมือกับบุคคลในหน่วยงาน มีระเบียบวินัยเคารพกฎเกณฑ์ของหน่วยงานและสังคม เสียสละตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีพูดจา ไพเราะอ่อนหวาน อ่อนน้อมถ่อมตน มีความอดทน ใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ปรับตัว เข้ากับ ผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความกระตือรือร้นอยู่ เสมอ ละเอียดรอบคอบ

3.4 ทักษะด้านนวัตกรรม ควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร จัดระบบการทำงานใหม่ โดย เรียนเป็นเรื่องๆ และอาจารย์ต้องพัฒนาตัวเองให้เท่าทันนิสิต เพื่อจะได้ทันความคิด และมีความเห็นไป ในทางเดียวกัน มีความคิดแบบเปิด และฝึกการสร้างแนวคิดใหม่และมีคุณค่า สามารถสื่อให้ผู้อื่น เข้าใจ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งยอมรับความคิดและสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้กระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน รวบรวมแนวคิดและ ทฤษฎีการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านนวัตกรรม ตลอดจนถ่ายทอดประสบการณ์ของอาจารย์ให้ นิสิตเพื่อเป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้รู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งนภา จันทรา (2560) เรื่อง ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ ธานี พบว่า ทักษะด้านนวัตกรรมเป็นทักษะที่อยู่บนพื้นฐานจากการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการ สร้างความคิดที่หลากหลาย สร้างแนวคิดใหม่และมีคุณค่า และสามารถอธิบาย วิเคราะห์และประเมิน

ความคิดของตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์ให้มากขึ้น การเปิดใจยอมรับในมุมมองหรือโลกทัศน์ใหม่ๆ โดยพร้อมที่จะยอมรับความคิดที่เกิดขึ้นได้ และสอดคล้องกับการออกแบบการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราชบุรีธานี ที่ได้เน้นให้มีการพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาต่างๆ และยังสอดคล้องกับแนวคิดทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่โมเดล ประเทศไทย 4.0 ของรัฐบาล ที่กล่าวว่าการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งมาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่ตอบสนองของความต้องการของสังคม

3.5 ทักษะการสื่อสาร ปรับปรุงการสอน โดยเน้นทักษะการสื่อสาร เพราะนิสิตส่วนมากขาดทักษะการสื่อสารที่ดี ควรฝึกให้นิสิตมีการนำเสนองานในคาบเรียน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน กล่าวถึงข้อดี ข้อเสีย และให้ข้อเสนอแนะที่ดี หลักสูตรควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนโดยสอดแทรกการจัดกิจกรรมการสื่อสารในรายวิชา มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย และควรใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน พร้อมทั้งฝึกการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเรียนรู้การปรับเปลี่ยนเทคนิคการสื่อสารให้เหมาะกับกลุ่มคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญาภา คงมาลัย (2556) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ทันต่อเหตุการณ์ จึงควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบตลอดจนส่งเสริมให้การเรียนการสอนใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ในการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อให้นิสิตสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงในการประกอบอาชีพ

3.6 ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม ควรเสริมสร้างองค์ความรู้ที่มีการบูรณาการในรายวิชา และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ทำให้นิสิตได้เรียนรู้การใช้ชีวิตจริง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) ที่กล่าวถึงทักษะการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของนิสิตโดยอาจารย์ช่วยแนะนำและออกแบบกิจกรรม และสอดคล้องกับกมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ (2558) ที่ทำวิจัยเรื่องทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราชบุรี พบว่า หลักสูตรเน้นเรื่องความเข้าใจในความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งรวมไปถึงการเคารพและยอมรับในชนชาติ ความเชื่อ และวิถีของคนที่แตกต่างกันและหลากหลาย รวมทั้งสอดแทรกประเด็นเหล่านี้ในวิชาปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของนิสิต ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาสมรรถนะนิสิต และการบริหารจัดการของคณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนบนฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนการบูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพนิสิตให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเน้นทักษะในรูปแบบใหม่ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ต้องการพัฒนานิสิต และควรพัฒนาสมรรถนะของนิสิตทุกคณะของมหาวิทยาลัย โดยใช้การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น และการหาแนวทางพัฒนาสมรรถนะของนิสิต อีกทั้งมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินอื่นๆเข้ามาร่วมประเมินด้วย เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางด้านการประเมิน

บรรณานุกรม

- กมล สูดประเสริฐ. (2533). *วิสัยทัศน์ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. หน้า 3
- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ. (2558). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี*. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข. ปีที่ 25. ฉบับที่ 1-3.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *สมรรถนะของผู้เรียน*. วันสืบค้น 5 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 15.21 น.
<http://www.phichsinee.cmru.ac.th/develop/admin/article/file/10513203839.pdf>
- กัญจน์ชญาณี สรรเสริญ. (2551). *การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2550*. *ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยุทธ เลิศพาชิน. (2555). *การสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการผู้ใช้บัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*. วารสารการจัดการ. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ปีที่ 5. ฉบับที่ 1. เดือนมกราคม-มิถุนายน 2555
- ณิธิรา ขาดิกุล. (2552). *การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. *วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : *การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ อย่างไร*. (2555). วันสืบค้น 30 สิงหาคม 2559 เวลา 20.45 น. <http://www.qlf.or.th/Home/Details?contentId=417>
- ธัญพร โรจนสังวร. (2556). *คุณลักษณะของนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. *วิทยานิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้ำทิพย์ อองอาจวานิชย์. (2556). *การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบ*. *วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญญาภา คงมาลัย. (2556). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญาบัณฑิต*. *วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บรรเลง สระมูล. (2546). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสมรรถนะ
สารสนเทศ: การศึกษากลุ่มพหุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.ภาควิชาวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผกาวรรณ อ๋อยสกุล. (2551). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการบริการให้การปรึกษา
ของครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.ภาควิชา
วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพয়ার์ ยินดีสุข. (2558). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558. หน้า 1-3
- พัชรี ชันอาสาชะวะ. (2544). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัย
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ งามเสริญ. (2551). การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรระยะสั้น
สำหรับบุคลากรสายแพทย์ กองทัพบก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 26-29.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2552). กลยุทธ์การขับเคลื่อนนวัตกรรมการเปลี่ยนแปลงผ่านการศึกษา
สัตตศิลา สุโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด. หน้า 7-8
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : นาน
มีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์. หน้า 370.
- รุ่งนภา จันทรา. (2560). ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี สุราษฎร์ธานี. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). มองอนาคตอุดมศึกษาไทย. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง มองอนาคต
อุดมศึกษาไทย. สถาบันคลังสมอง : 14 มีนาคม 2555.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
วันที่สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 21.15 น. จาก <http://www.noppawan.sskru.ac.th/>

- สุไม บิลไบ. (2558). *สมรรถนะ ทักษะและบทบาทครูไทยศตวรรษที่ 21*. วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. วันที่สืบค้น 2 พฤศจิกายน 2559 เวลา 20.40 น.
<https://drsumaibinbai.files.wordpress.com/2015/11/e0b89ae0b897e0b89ae0b8b2e0b897e0b882e0b8ade0b887e0b884e0b8a3e0b8b9e0b984e0b897e0b8a2e0b983e0b899e0b8a8e0b895e0b8a7e0b8a3e0b8a3e0b8a9.pdf>
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี*. ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565). กรุงเทพมหานคร : กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต. (2558). *สาขาวิชาทัศนศิลป์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558*. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต. (2558). *สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558*. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต. (2558). *สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558*. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต. (2558). *สาขาวิชาศิลปะการแสดง หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558*. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต. (2558). *สาขาวิชาดุริยางศาสตรสากล หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558*. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- 21st Century Skills Assessment. (2007). *A Partnership for 21st Century Skills e-paper*. Retrieved February 3, 2016, from http://www.p21.org/storage/documents/21st_Century_Skills_Assessment_e-paper.pdf
- Ananiadou, K. and M. Claro (2009). "21st Century Skills and Competences for New Millennium Learners in OECD Countries", *OECD Education Working Papers*, No. 41, *OECD Publishing*. Retrieved February 10, 2016, from <http://dx.doi.org/10.1787/218525261154>

- Daniella. (2011). *Education and Communication in the 21st Century*. The Quest Journal, Volume 8 The Quest for Increased Student Achievement and Well-Being: Inspiring Learning: Mobilizing Sustainable Improvement. Retrieved May 19, 2016, from <http://www.yrdsb.ca/Programs/PLT/Quest/Documents/2014DiLuciaArticle.pdf>
- Emily and Michaela. (2012). *Assessing 21st century skills : Integrating research findings*. National Council on Measurement in Education Vancouver, B.C. Retrieved February 22, 2016, from http://researchnetwork.pearson.com/wpcontent/uploads/Assessing_21st_Century_Skills_NCME.pdf
- Charles Kivunja. (2014). *Teaching Students to Learn and to Work Well with 21st Century Skills: Unpacking the Career and Life Skills Domain of the New Learning Paradigm*. International Journal of Higher Education Vol. 4, No. 1; 2015. Retrieved May 8, 2016, from <file:///H:/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2%20%E0%B9%81%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7/Teaching%20Students%20to%20Learn%20and%20to%20Work%20Well%20with%2021st%20Century%20Skills%20Unpacking%20the%20Career%20and%20Life%20Skills%20Domain%20of%20the%20New%20Learning%20Paradigm.pdf>
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). *The place of values in need assessment*. Educational Evaluation and Policy Analysis, 311-320.
- Kaufman, R. (1977). *A possible taxonomy of needs assessment*. Educational Technology. November, 60-64.
- Kaufman, R., & English, F. W. (1981). *Needs assessment : Concepts and application*. Englewood Cliffs, NJ : Educational Technology Publications.
- Kaufman, R., Rojas, A. M., & Mayer, H. (1993). *Needs assessment : A user's guide*. Englewood Cliffs, NJ : Educational Technology Publications.

- Materials adapted from Planning and Conducting Needs Assessments: A Practical Guide. (1995). *Comprehensive Needs Assessment*. Office of Migrant Education: 2001 New Directors Orientation, Retrieved February 10, 2016, from <https://www2.ed.gov/admins/lead/account/compneedsassessment.pdf>
- Partnership for 21st century skills. (2009). *Framework for 21st century learning*. Tucson,AZ. Retrieved May 9, 2011, from http://www.21stcenturyskills.org/documents/framework_flyer_uodated_april_2009.pdf.
- P21. *The Partnership for 21st Century Learning*. Announced today the fall 2016-2017 21st Century Learning Exemplars, Retrieved May 9, 2011, from <http://www.p21.org/>.
- Reviere, R., Berkowitz, S., Carter, C.C. & Ferguson, C.G. (1996). *Needs assessment: A creative and practical guide for social scientists*. Washington, D.C.: Taylor & Francis.
- Witkin, B. R. (1984). *Assessing needs in education and social program*. San Francisco, CA : Jossey-Boss Publishers.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนารถ เลิศไพโรจน์ อาจารย์พิเศษสาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์กมล เผ่าสวัสดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาทัศนศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ ศธ 6918/ 0437

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๖ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนาด เลิศไพโรจน์

เนื่องด้วย นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4" โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรึงมงคล และ อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

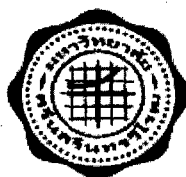
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 333 6463

ที่ ศธ 6918/ 1435

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4” โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร จิรัชต์ริมงคล และ อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์กมล เผ่าสวัสดิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 333 6463

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ 0435

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ 2560

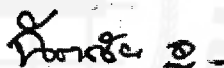
เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4" โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร ชัยศรีมงคล และ อาจารย์ ดร.ภาณุณา ธรรมสุวรรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 333 6463

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะจินตทัศน์
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธุ์ รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ 0437

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสิรินาฏ มุลเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4" โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร จักร์ศรีมงคล และ อาจารย์ ดร.กาญจนา ตรีภูมิตกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กับอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 46 คน และ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 200 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 333 6463

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ 164 ๑

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขออนุมัติเสนอคำสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาภ มุลเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาบัตร เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4” โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ศรีมงคล และ อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาบัตร

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติเสนอคำสัมภาษณ์ทำในหัวข้อเรื่อง “แนวทางแก้ไขในการ พัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ | ๙๙5

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสิรินาฏ มูลเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4” โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ตรึงมงคล และ อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ท่าน ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางแก้ไขในการ พัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ 1841

วันที่ 14 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมมนาเพื่อการจัด

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธุ์

เนื่องด้วย นางสาวสิริมา บุญเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4" โดยมี อาจารย์ ดร.อุไร จักษ์ศรีมงคล และ อาจารย์ ดร.กาญจนา ตระกูลวรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่สัมมนาท่าน ในหัวข้อเรื่อง "แนวทางแก้ไขในการ พัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4" เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลือทิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อคำถาม	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน					สภาพที่ต้องการในอนาคต				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. มีทักษะการติดต่อสื่อสารเพื่อเปิดมิติการเรียนรู้										
5. มีแนวคิดในการเรียนรู้เทคโนโลยี										
6. มีวิสัยทัศน์การเรียนรู้เทคโนโลยี										
7. มีทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีภาษาไทย										
8. มีทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีภาษาอังกฤษ										
9. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี										
ทักษะการแก้ปัญหา										
10. สามารถเข้าใจสาเหตุต้นตอของปัญหาได้										
11. มีกระบวนการในการเรียนรู้ปัญหาได้										
12. มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุและผล										
13. มีกระบวนการในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุมีผล										
14. สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีเชิงแนวความคิดการวิจารณ์										
15. สามารถวิเคราะห์ปัญหาด้วยเหตุและผล										
16. สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
17. แสวงหาแนวทางแก้ไขด้วยเหตุและผล										
ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น										
18. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะ										
19. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มหาวิทยาลัย										
20. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้										
21. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น										
22. เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล										
23. อาสาช่วยเหลือในการทำงาน										

ข้อคำถาม	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน					สภาพที่ต้องการในอนาคต				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
24. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นต่างๆ										
25. ไม่เอาเปรียบผู้อื่นในเวลางาน										
26. ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในเวลางาน										
27. พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำงานผิดพลาด										
ความคิดสร้างสรรค์										
28. ใช้ความคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน										
29. สร้างผลงานโดยคำนึงถึงความต้องการของสังคม										
30. สร้างสรรค์ผลงานด้วยแนวคิดใหม่ๆ										
31. ปรับกระบวนการสร้างสรรค์ที่แตกต่างออกไป										
32. ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ										
33. สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาสังคม										
34. สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาทางวัฒนธรรม										
35. สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาเทคโนโลยีร่วมสมัย										
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี										
36. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม										
37. มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี										
38. สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างเหมาะสม										
39. ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่										
40. ใช้เทคโนโลยีภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย										
41. การใช้เทคโนโลยีจำเป็นในชีวิตประจำวัน										
42. ค้นหาความรู้ใหม่ๆ โดยใช้เทคโนโลยี										

ข้อคำถาม	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน					สภาพที่ต้องการในอนาคต				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ทักษะด้านนวัตกรรม										
76. มีแนวคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21										
77. มีวิสัยทัศน์สร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21										
78. มีทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21										
79. สร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21 ได้										
80. สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความทันสมัย										
81. สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม										
82. สร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
83. สามารถออกแบบเครื่องมือใหม่ๆ ได้										
84. สามารถนำเสนอนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการเรียน										
ทักษะการเรียนรู้										
85. สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้										
86. มีแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง										
87. เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ										
88. เรียนรู้ด้วยตัวเองในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย										
89. มีทักษะการสร้างสรรค์ที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21										
90. มีการทบทวนหลังการเรียนรู้										
91. สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในวิชาต่างๆ ได้										
ทักษะการคิดวิเคราะห์										
92. มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ										

ข้อคำถาม	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน					สภาพที่ต้องการในอนาคต				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
93. สามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ										
94. สามารถวิเคราะห์ปัญหาในองค์กรรวมได้										
95. สามารถวิเคราะห์ปัญหาเป็นแยกย่อยได้										
96. สามารถเข้าใจประเด็นปัญหาได้										
97. แก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล										
98. สามารถคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีวิจารณ์ญาณ										
99. สามารถคิดสังเคราะห์ห้อย่างมีวิจารณ์ญาณ										
100. สามารถคิดอย่างสร้างสรรค์										
101. ให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม										
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม										
102. เข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21										
103. มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม										
104. มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ										
105. มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง										
106. สามารถใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้										
107. ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเข้าใจ										
108. สามารถปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงในสังคมได้										
109. สามารถยอมรับความแตกต่างของบุคคลได้										
110. ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้										

ข้อคำถาม	สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน					สภาพที่ต้องการในอนาคต				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
111. สามารถแสดงอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างมั่นใจ										

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถามค่ะ

แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร
เรื่อง ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

1. สมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 ด้านไหน ที่อาจารย์ต้องการจะพัฒนามากที่สุด โดยระบุหมายเลข หน้าสมรรถนะ พร้อมระบุเหตุผล

ลำดับ	สมรรถนะ	เหตุผล
	ทักษะการสื่อสาร	
	ทักษะการแก้ปัญหา	
	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	
	ความคิดสร้างสรรค์	
	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	
	ภาวะผู้นำ	
	ความรับผิดชอบ	
	ทักษะด้านอาชีพ	
	ทักษะด้านนวัตกรรม	
	ทักษะการเรียนรู้	
	ทักษะการคิดวิเคราะห์	
	ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม	

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการให้ข้อมูลค่ะ

แบบสัมภาษณ์สำหรับนิสิต

เรื่อง สาเหตุของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

1. ผลจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. สาเหตุใดถึงต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านนวัตกรรม

.....

.....

.....

.....

3. สาเหตุใดถึงต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในทักษะการสื่อสาร

.....

.....

.....

.....

4. สาเหตุใดถึงต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการให้ข้อมูลค่ะ

แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร
เรื่อง สาเหตุของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

1. ผลจากแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. สาเหตุใดถึงต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านความคิดสร้างสรรค์

.....

.....

.....

.....

3. สาเหตุใดถึงต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์

.....

.....

.....

.....

4. สาเหตุใดถึงต้องการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21 ในด้านความรับผิดชอบ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการให้ข้อมูลค่ะ

แบบสนทนากลุ่มสำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร
เรื่อง แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

1. สภาพปัจจุบันของสมรรถนะนิสิตในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างไร คาดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. จากแบบสอบถามนิสิตและการสัมภาษณ์อาจารย์ พบว่าสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน ท่านคิดว่ามีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง และควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะด้านความคิดสร้างสรรค์ ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะทักษะการคิดวิเคราะห์ ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะด้านความรับผิดชอบ ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะด้านนวัตกรรม ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะด้านการสื่อสาร ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสมในสมรรถนะด้านการใช้ชีวิต ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการให้ข้อมูลค่ะ

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตในศตวรรษที่ 21

1. ท่านคิดว่าวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสมในแต่ละด้าน ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการให้ข้อมูลค่ะ

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ดัชนี IOC

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ดัชนี IOC

ข้อที่	ข้อคำถาม	IOC
ทักษะการสื่อสาร		
1	มีทักษะการติดต่อสื่อสารภาษาไทย	1.00
2	มีทักษะการติดต่อสื่อสารภาษาต่างประเทศ	1.00
3	สื่อสารกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางภาษา	0.33
4	สื่อสารกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	0.66
5	มีทักษะการติดต่อสื่อสารเพื่อเปิดมิติการเรียนรู้	0.66
6	มีแนวคิดในการเรียนรู้เทคโนโลยี	0.66
7	มีวิสัยทัศน์การเรียนรู้เทคโนโลยี	0.66
8	มีทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีภาษาไทย	1.00
9	มีทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีภาษาอังกฤษ	1.00
10	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	1.00
ทักษะการแก้ปัญหา		
1	สามารถเข้าใจสาเหตุต้นตอของปัญหาได้	0.66
2	มีกระบวนการในการเรียนรู้ปัญหาได้	0.66
3	มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุและผล	1.00
4	มีกระบวนการในการแก้ปัญหามีเหตุมีผล	1.00
5	สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีเชิงแนวคิดการวิจารณ์	0.66
6	สามารถวิเคราะห์ปัญหามีเหตุและผล	1.00
7	การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา	0.33
8	สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.66
9	สังเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหามีเหตุและผล	0.33
10	แสวงหาแนวทางแก้ไขด้วยเหตุและผล	0.00
ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น		
1	เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของคณะ	1.00
2	เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มหาวิทยาลัย	1.00
3	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1.00
4	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	1.00
5	เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุและผล	1.00
6	อาสาช่วยเหลือในการทำงาน	1.00
7	เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นต่างๆ	1.00
8	ไม่เอาเปรียบผู้อื่นในเวลาทำงาน	1.00

ข้อที่	ข้อคำถาม	IOC
9	ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในเวลาทำงาน	0.66
10	พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำงานผิดพลาด	1.00
ความคิดสร้างสรรค์		
1	มีกระบวนการแนวคิดเชิงวิจารณ์	0.33
2	มีกระบวนการแนวคิดเชิงนวัตกรรม	0.33
3	ใช้ความคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน	0.66
4	สร้างผลงานโดยคำนึงถึงความต้องการของสังคม	1.00
5	สร้างสรรค์ผลงานด้วยแนวคิดใหม่ๆ	1.00
6	ปรับกระบวนการสร้างสรรค์ที่แตกต่างออกไป	1.00
7	ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ	1.00
8	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาสังคม	0.66
9	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาทางวัฒนธรรม	0.66
10	สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ พัฒนาเทคโนโลยีร่วมสมัย	0.66
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี		
1	มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม	1.00
2	มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี	1.00
3	สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	1.00
4	ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่	1.00
5	ใช้เทคโนโลยีภายใต้กรอบของจริยธรรมและกฎหมาย	1.00
6	การใช้เทคโนโลยีจำเป็นในชีวิตประจำวัน	1.00
7	ค้นหาความรู้ใหม่ๆ โดยใช้เทคโนโลยี	1.00
8	ใช้เทคโนโลยีช่วยทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00
9	ติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้เทคโนโลยี	1.00
10	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	0.66
ภาวะผู้นำ		
1	สามารถแสดงตนของภาวะผู้นำในการทำงานได้	0.66
2	สร้างแรงจูงใจในการทำงานอย่างเป็นเหตุและผล	1.00
3	รับฟังและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง	1.00
4	เผชิญหน้ากับข้อขัดแย้งอย่างประนีประนอม	1.00
5	สามารถหาแนวทางร่วมกันเพื่อตัดสินใจในการทำงาน	1.00
6	มีความสามารถในการมอบหมายงาน	1.00
7	ยอมรับความผิดพลาดของเพื่อนร่วมงานได้	1.00
8	สามารถทำให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน	0.66

ข้อที่	ข้อคำถาม	IOC
9	มีเหตุผลในการกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้	0.66
10	นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตัวเอง	1.00
ความรับผิดชอบ		
1	มีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	1.00
2	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1.00
3	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน	1.00
4	มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	1.00
5	ยอมรับผลการกระทำของตนเองที่เกิดขึ้น	1.00
6	สามารถทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จทันเวลากำหนด	1.00
7	สามารถลำดับความสำคัญของงานได้	1.00
8	สามารถวางแผนการทำงานได้	1.00
9	สามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน	1.00
10	มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง	1.00
ทักษะด้านอาชีพ		
1	มีความรู้ในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้	1.00
2	มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่ได้ศึกษาเรียนรู้	1.00
3	นำความรู้ในวิชาชีพมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้	1.00
4	ทันต่อความต้องการทางสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้	0.66
5	ใช้ทักษะอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	1.00
6	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาที่เรียนกับงานที่ได้รับมอบหมาย	1.00
7	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาอื่นกับงานที่ได้รับมอบหมาย	1.00
8	มีทักษะในการใช้เครื่องมือในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงาน	1.00
9	สามารถทำงานให้สำเร็จภายใต้ความกดดัน	1.00
10	มีความอดทนในการทำงานหนักได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00
ทักษะด้านนวัตกรรม		
1	มีแนวคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21	0.66
2	มีวิสัยทัศน์สร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21	0.66
3	มีทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21	0.66
4	สร้างสรรค์นวัตกรรมผลงานในศตวรรษที่ 21 ได้	0.00
5	สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความทันสมัย	1.00
6	สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม	1.00
7	สร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00
8	สามารถออกแบบเครื่องมือใหม่ๆ ได้	1.00

ข้อที่	ข้อคำถาม	IOC
9	สามารถนำเสนอวัฒนธรรมที่จำเป็นต่อการเรียน	1.00
10	สามารถนำเสนอวัฒนธรรมที่จำเป็นในการทำงาน	0.33
ทักษะการเรียนรู้		
1	สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้	1.00
2	มีแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	1.00
3	เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ	1.00
4	เรียนรู้ด้วยตัวเองในการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย	0.66
5	มีทักษะการสร้างสรรค์ที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21	0.66
6	มีการทบทวนหลังการเรียนรู้	1.00
7	สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในวิชาต่างๆได้	0.66
8	แหล่งเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการได้	0.33
9	มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	0.33
10	แหล่งเรียนรู้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	0.33
ทักษะการคิดวิเคราะห์		
1	มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ	1.00
2	สามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ	1.00
3	สามารถวิเคราะห์ปัญหาในองค์รวมได้	1.00
4	สามารถวิเคราะห์ปัญหาเป็นแยกย่อยได้	1.00
5	สามารถเข้าใจประเด็นปัญหาได้	0.66
6	แก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล	0.66
7	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	1.00
8	สามารถคิดสังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	1.00
9	สามารถคิดอย่างสร้างสรรค์	0.66
10	ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม	0.66
ทักษะการใช้ชีวิตในสังคมต่างวัฒนธรรม		
1	เข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21	1.00
2	มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	1.00
3	มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	1.00
4	มีแนวคิดการใช้ชีวิตอย่างเข้าใจของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	1.00
5	สามารถใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้	1.00
6	ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเข้าใจ	1.00
7	สามารถปรับตัวเข้ากับความเปลี่ยนแปลงในสังคมได้	1.00
8	สามารถยอมรับความแตกต่างของบุคคลได้	1.00

ข้อที่	ข้อคำถาม	IOC
9	ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้	1.00
10	สามารถแสดงอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างมั่นใจ	1.00

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสิรินาฏ มูลเมือง
วันเดือนปีเกิด	3 กันยายน 2526
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเลย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1902/1 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถนนสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนเลยพิทยาคม จังหวัดเลย
พ.ศ. 2551	นิติศาสตรบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2560	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการการประเมิน) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ